بەرەو ئیسلام

4

ئارامی

ئەندازیار عوسمان

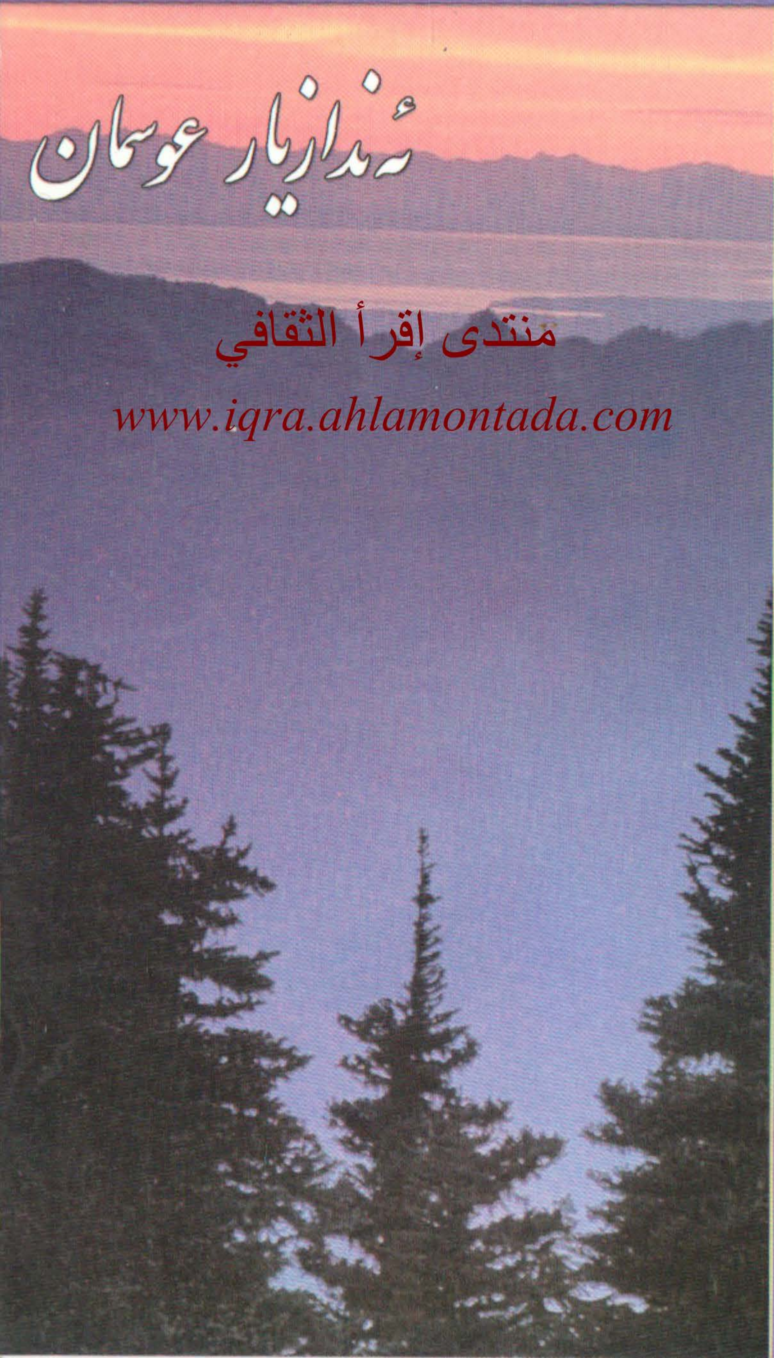

منتدى إقرأ الثقافي
www.iqra.ahlamontada.com

2007

لتحميل أنواع الكتب راجع: (مُنتَدى إقرَأ الثقافِي)

براي دانلود كتابهای مختلف مراجعه: (منتدى اقرأ الثقافی)

بۆدابەزاندنی جۆرەها کتێب:سەردانی: (مُنتَدى إقرَأ الثقافِي)

www. iqra.ahlamontada.com

منتدى إقراء الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

للكتب (كوردى , عربي , فارسي)

زنجیرەی بەرەو ئیسلام

-٤-

ئارامی

ئەندازیار عوسمان

١٤٢٨ ك- ٢٠٠٧ ز

* ناوی پەڕاو : ئارامی

* ناوی زنجیرە : بەرەو ئیسلام - ٤

* نووسەر : عوسمان محمد رەشید

* تایپ : بەهرە محەمەد حەسەن

* دیزاینی بەرگ : ئومێد محمد قەرەداغی

* تیراژ : ٢٠٠٠ دانە

* ژمارەی سپاردن : ٨٤٥ی ساڵی ٢٠٠٦ ی وەزارەتی رۆشنبیری پێدراوە

مافی لەچاپدانەوەی ئەم بەرهەمە پارێزراوە بۆ

ناوەندی راگەیاندنی ئارا

Ara.m@hotmail.com

٠٧٧٠٢٥٨٧١٠٠ — ٠٧٣٠١٠٦٩٥٨٩ . ٠٥٣٢١٣٤٦٦٩

بسم الله الرحمن الرحيم

پێشەکی

سوپاس وستایش بۆ خوای پەروەردگاری جیهان و درورودو سەلامیش لەسەر گیانی سەرداری پێغەمبەران و یارویاوەران ..

((اللهم لك الحمدكما ينبغي لجلال وجهك وعظيم سلطانك))..

خوایە سوپاسبوستایش هەر بۆ تۆیە لەسەر نیعمەتی ئیمان و ئیسلامەتی، لەسەر نیعمەتی بانگخوازی ..

خوایە هاوکارمان بە بتوانین پەیامە پیرۆزەکەی تۆ بەباشترین شێوە بگەیەنین، لەم سەردەمەدا کەموسڵمانان بەگشتی غافڵ و دەست کورت و، نەیارانیشیان وریاودەوڵەمەندو، بەملیارات دۆلار خەرج دەکەن لەپێناو دژایەتی ئاینەکەی تۆدا ..

خوایە.. خۆت ئاگاداری کە هەرچی وتارو بەرنامەی ڕادیۆو تەلەفیزۆن و نوسینمان هەیە لەبەر ڕەزامەندی تۆیە و زۆر خەممانە کەنیەتمان بۆ تۆ بێت.. بەفەزڵ و کەرەمی خۆت ئەم تواناو هەوڵە کەمە وەرگرە لێمان وبیکەرە مایەی بەهاری دڵ و پتەوی ئیمان و هاتنی زیاتر بەرەو ئیسلام ..

خوایە گیان ئێمە بەم نابووتی وهیچ لەبارەنەبوویەی خۆمانەوە ئەمانەوێ شوێن پێی پێغەمبەران و بانگخوازانی بۆتۆ سوڵحاو هەڵگرین، ناوبەناو سەرسم دەدەین، ڕێگرەکان زۆرن و کەسی زۆر بەهیممەتی ئەوێ کۆڵ نەداو سارد نەبێتەوەو ڕزگاری بێت .. خوایە دڵمان بەهاوکاری و پشتگیری تۆخۆشە ، بەڕەحمی

خۆت پشتمان بگره ، مەگەر خۆت نەت فەرمووه : ﴿اللّهُ ولِيُّ الذين آمَنُواْ يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوُرِ﴾البقرة/٢٥٧ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدافعُ عن الَّذِينَ آمَنُوا ﴾ الحج/٣٨،﴿وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ﴾الطلاق /٢

خوایه ئێمه هەر لەسەرەتاوه زانیومانه کەتۆ کاری بەکۆمەڵت پێخۆشه بۆیه تواناکانمان لەگەڵ کۆمەڵێك موسڵماندا گونجاندووه تاخزمەتێکی باشتر بەئاینەکەت بکەین، خوایه ئەو هەوڵەمان لێوەرگره و کەم وکوڕیمان بۆ بپۆشه.. چونکه ڕامان گەیاندووه (ئێمه ناڵێین بێ عەیبین، بەڵکو دەڵێین: خوایه سەتری عیوبمان بکه)..

خوایه.. ئێمه ئەگەر زۆر باشیش نەبین ئەمانەوێ لەخەڵکی تر باشتر بین و پەروانەی دەوری چرای ئاینەکەت بین.

خوایه..ئەگەر ئێمه ئەهل نەبین بۆ ڕەحمەتی تۆ، خۆ ڕەحمەتی تۆ هەموو شتێکی گرتۆتەوەو ئێمەش شتێکین لەو شتانەی کە بەدیهێنەریانیت، هەروەك فەرمووتە (وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ) ١٥٦/الاعراف .. (رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ) غافر/٧.

خوایە بەڕەحم ومیهرەبانی خۆت ڕەحممان پێ بکە و بەبانگخوازی بمان ژیەنەو بەنانگخوازیش بمانمرێنەو لەگەڵ ڕەسولی نازداریشدا حەشرمان بکە.آمین ..

خوێنەرانی بەڕێز ئێوەش بفەرموون لەگەڵ بەرگی چوارەمی (بەرەو ئیسلام) کە تەواوکاری بەرگەکانی ترەو بەکۆمەڵێ باس و خواسی ئیمانیەوە دێتە خزمەتتان، لە دوعای خێر بێبەشمان مەکەن ..

فیتنەو تاقیکردنەوە :

ئیبن القیم کە بانگخوازێکیخواناسیخاوەن ئەزموونە دەڵێت: (وکم من مغرور بستر الله علیه ، مفتون بثناء الجهال علیه، مُلَبس علیه بقضاء الله حوائجه، وهو عند الله ملعون ولایشعر)

واتە: چەندها کەس هەیە لەخۆی بایی بووە بەوەی کەخوا گوناهەکانی پەردە پۆش کردووە، تووشی فیتنە بووە بە شیعرو شانامە وپیاهەڵدانی نەفامەکان بۆی، کارەکانی لێشێواوە و، خۆی بەباش دەزانێ بەوەی کە خوا پێویستی‌یەکانی بۆ جێ‌بەجێ دەکات، لەڕاستیش دا ئەو کەسە لای خوا مەلعونە و بەخۆی نەزانیوە ..

ئالێرەوە پێویستە لەسەر هەریەکەمان کە بە خۆماندا بچینەوە بەشیعرو شانامەی کەس نەخەڵەتێین چونکە ئەوان ڕووکەشمان دەبینن وخۆمان چاکتر دڵ و دەروون و ناخی خۆمان دەناسین، ئاشکراشە شیعرو شانامەی خەڵك هیچ سوودی نیە و خوای گەورە سەیری سەرو سیما و جەستەی مرۆڤ ناکات بەڵکو سەیری دڵ و کردەوەکانی مرۆڤ دەکات هەروەك حەزرەت (ﷺ) دەفەرموێت: ﴿ إن الله لاینظر الی صورکم ولا الی اجسامکم ولکن ینظر الی قلوبکم ﴾

ئاشکراشە کەخوا ئاگای لەخیانەتی چاوی مرۆڤە و ئەزانێ چی لە سنگیا شاردۆتەوە﴿یَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْیُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴾ غافر/١٩، ﴿یَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى﴾ طه/٧،

واتە : خوا لەنهێنی و نهێنی نهێنی تریش ئاگادارە !!

کەسی وا هەیە ئەوەندە ڕاستگۆیە و بەدوای ڕاستگۆیی دا دەگەڕێت ، تا لەلای خوا ناوی بەڕاستگۆ تۆمار دەکرێت ، هی واش هەیە ئەوەندە درۆ دەکات وبەدوای درۆدا دەگەڕێت تالای خوا بەدرۆزن ناوی تۆمار دەکرێت ..

سەرە نرێ بوون و کەوتنە خوارەوە :

کەسی واهەیە لەدینداری دا دامەزراونیە و خۆشی نازانێ خەریکی چی‌یە ! ئەگەر جادەکەی پان بوو، هەموو شت بەدڵی ئەو بوو ئەوا لافی دینداری لێدەدات و، ئەگەر تووشی ناڕەحەتی و بەڵاو موسیبەت و شەهەوات و شوبوهات بوو خۆی پێ ناگیری بەسەرا دەکەوێتە خوارەوە ، هەروەك کەسێك کە لەسەر بەردێکی مۆلەقی قەراخی چیایەیەك خواپەرستی بکات ، ئەگەر تووشی خێرو خۆشی بوو دامەزراو بێت و ئەگەر تووشی ناخۆشی و فیتنەیەکش بوو بەسەرا بکەوێتە خوارەوە﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴾الحج/ ١١

پیاو باشێك دەڵێت: دڵتان باوەك ئیسفنج نەبێت، ئەگەر تووشی شوبوهات و گومانێك بوو هەڵی مژێ، بەڵکو دڵتان باوەك شوشە بێت کەنەك هەر ئەو شوبوهاتە نامژێ بەڵکو پێی پاك وڕوون دەبێتەوە ..

دڵ کەپێی دەوترێت (قلب) لە(تقلب) وگۆڕین و ژێرەو ژوور بوونەوە هاتووە، فیتنەو وبەڵاو موسیبەت کاری تێدەکات، بۆیە

حەرزەرت(ﷺ) دوعای دەکرد کەخوا دڵی دامەزراو بکات لەسەر ئیمان وئیسلامەتی ((اللهم یامقلب القلوب ثبت قلوبنا على دينك)) ..

ئەگەر ئەو پێغەمبەری مەعصوم بێت وابڵێ ئەی من وتۆی داماوی گیرخواردوو بەدەست هەواو ئارەزوو شەیتانەوە ئەبێ بڵێین چی و چەندە بەکوڵ ودڵ بپاڕێینەوە بەتایبەت لەم سەردەمەدا کەلەهەموو لایەکەوە بەڵاو موسیبەت وفیتنە ئەبارێت!

ئەم سەردەمە سەردەمی داخورانی ئیمانە، چەند پێویستە پارێزگاری لەئیسلام وئیمانەکەمان بکەین و دڵمان چاکتر وباشتر بکەین، مەگەر ڕزگار بوون بە چاکی دڵمان نیە ((يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ *إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيم)) الشعراء/٨٨-٨٩ .

چەند جۆرێکی فیتنە

١_ **فیتنەی ئافرەت**، کەدەبێتە مایەی ورووژاندنی لایەنی زایەندیو مرۆڤ لەڕێ لائەدات وتووشی هەڵەی دەکات، حەزرەت (ﷺ)دەفەرموێت (ماتركت فتنة أضر على الرجال من النساء)/مسلم

٢_ **فیتنەی دونیا**، بریق و باق وخۆشی دنیا فیتنەیە و مرۆڤ لەخشتە دەبات و بەرەو ڕێی حەرام و کۆکردنەوەی حەرامی دەبات و بەجۆرێك سەرقاڵی دەکات خوای لەبیر دەباتەوە، بۆیە حەزرەت ص دوعای دەکرد کەخوالەفیتنەی دنیا بیپارێزێ (أعوذ بك من فتنة الدنيا ...) بەئێمەش دەفەرموێت :(فأتقوا الدنيا واتقوا النساء) ..

٣_ **فیتنەی ماڵ وسامان** : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِن تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ * إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ *فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ التغابن/١٤-١٦ .

واته: (ئەی ئەوانەی باوەڕتان هێناوە هەندێك لە هاوسەرانتان و منالآنتان دوژمنتانن، جا ئێوەش ووریابن خۆتان بپارێزن لێیان، جائەگەر چاوپۆشیان لێبکەن و لێیان ببورن ئەوە چاك بزانن کەخوا لێخۆشبووە و میهرەبانە ..دڵنیابن کەماڵ وسامان و ڕۆڵەکانتان فیتنەو تاقیکردنەوەن بۆتان، خوای گەورە پاداشتی گەورەی داناوە بۆ ئەوانەی کەلە فیتنەوتاقیکردنەوە دا سەرکەوتوو دەبن)..

کەواتە هەتا دەتوانن پارێزکارو خواناس بن، گوێڕایەڵ وفەرمانبەرداربن،خێر وچاکەش بکەن،ئەوانەهەمووی‌بۆخۆتان چاکە، جائەوەی خۆی بپارێزی لەچروکی ورژدی نەفسی خۆی، ئائەوانە هەرخۆیانن سەرفراز.پارەوماڵ فیتنەیە بۆیە حەزرەت (ﷺ)دەفەرموێت ﴿اللهم إني أعوذ بك من شرّ فتنة الغنى﴾ هەر چەند نەبوونیش هەر فیتنەیە ﴿واعوذبك من شرّ فتنة الفقر ﴾ ..

٤_ **فیتنەی ئازاری دوژمنان** :

﴿ومِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاء نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ﴾ العنكبوت/١٠

واته: هەندێك لەخەڵکی هەن کەدەڵێن : باوەڕمان بەخوا هێناوە، جاکاتێك یەکێك لەوانە لەپێناوی خوادا تووشی ئازارو ناخۆشی کرا بەرگەناگرێت وئارامی نیە و وا دەزانێت سزاو

ئەشکەنجەی خەڵکی وەك سزای خوا وایە ، واتە واز لە دین دێنێت، ئینجا ئەگەر پەروەردگارت سەرکەوتنێکی بەخشی، دووڕووەکان بەگەرمی دەڵێن: خۆئێمەش بێ گومان لەگەڵتان بووین و هاوکارتان بووین، (بۆئەوەی بچنە پێشەوەو غەنیمەتیان دەست بکەوێت) ، مەگەر خوا خۆی نازانێت چی لەدڵی هەموو خەڵکی جیهاندا هەیە؟! ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴾ العنكبوت/١١، (سوێند بێت خوا ئاگادارە بەوانەی باوەڕیان هێناوە، هەروەها بەوانەش کەدووڕوون و ڕاست ناکەن) ..

بڕوادار دەبێت چاك بزانێ کەدوژمنان کۆڵ نادەن و واز ناهێنن لەئازاردانی خواناسان، چارەش تەنها دامەزراوی و ئارام گرتنە﴿لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذىً كَثِيراً وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾آل عمران/١٨٦.

واتە :سوێند بێت بێگومان تاقی دەکرێنەوە لەماڵ و دارایی ونەفسی خۆشتاندا، هەروەها سوێند بێت لەوانەی پەڕاویان بۆ هاتووە لەپێش خۆتاندا ولەوانە کەموشریکن ئازارێکی زۆر دەبیستن ، جا ئەگەر ئارام بگرن و پارێزکار بن، بەڕاستی ئەوە لە کارە پەسەند و گەورەکانە ..

ئەم ئەزیەت و ئازاردانە دەگاتە کوشتن ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا﴾

البقرة/٢١٧، واتە: بەردەوام دژتان دەجەنگن هەتا لەدین وەرتانگێڕن ئەگەر بۆیان بکرێت .جائەوەی لە دین وەرگەڕێت کارەکانی پوچەڵ دەبێتەوە وبمرێت بەکافری دەمرێ و دۆزەخ جێیەتی ﴿ وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُوْلَـئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَأُوْلَـئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ البقرة /٢١٧..

ترسناکترین چەك :

جاران فیرعون چەکی سیحری بەکاردەهێنا بۆ دەستەمۆکردنی خەڵك ولەخشتە بردن و ترساندنیان ، قورئان دەفەرموێت ﴿قَالُواْ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حَاشِرِينَ﴾ الاعراف/ ١١١

حاشیەو داروودەستەکەی فیرعون پێیان وت : جارێ وازی لێبهێنە لەگەڵ براکەیداوچەند پیاوێك بنێرە لەشارەکەدا تاهەموو جادووگەران کۆبکەنەوە﴿يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ﴾ هەرچی جادووگەری زانا هەیە بیانهێنن بۆت .. بەڵێ لەڕۆژی دیاری کراودا خەڵکی کۆکرانەوە وشارەزاترین جادووگەر هات ، ویستیان خەڵکی بترسێنن و بیان تۆقێنن بۆیە جادوویەکی زۆر گەورەیان کرد﴿فَلَمَّا أَلْقَوْاْ سَحَرُواْ أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ﴾ الأعراف /١١٦..

سەرەنجام خوایگەورە موسای سەرخست بەسەریانا و جادووەکەیانی بەتاڵ کردەوە و عەساکەی مووسا بەئەمری خوا بوو بەمارێکی گەورە کە هەمووشتەکانی ئەوانی قووت دا، ئەوانیش کەمامۆستاو سەرمەشقن لەجادوودا زانیان کە ئەوەی مووسا جادوو نیە و موعجیزەیە بۆیە موسڵمانبوون و بێباکانە ڕووبەڕووی

فیرعون بوونەوە و تەحەدایان کرد و وتیان: باکمان نیە لەکوشتن وهەڵواسین و ئێمە بڕوامان بە خوای تاك وتەنهای بەدیهێنەری بوونەوەر هێناوە وئومێدەوارین لێمان خۆشبێت .. ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ، فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ، فَغُلِبُواْ هُنَالِكَ وَانقَلَبُواْ صَاغِرِينَ، وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ، قَالُواْ آمَنَّا بِرِبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ الأعراف/١١٧-١٢٢.

ڕاگەیاندن چەکی سەردەمە :

دوژمنانی ئیسلام هەر لەکۆنەوە زانیویانە کە ڕاگەیاندن گەورەترین چەکە بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی موسڵمانان ولەخشتە بردنیان، کاتی خۆیشاعیرێك بەقەدەرکەناڵێکیئاسمانی دەوری هەبوو، بۆیە ئەوان زمانیشاعیرانیان خستبوە کارو(حەسان)یش بەرپەچی ئەدانەوەو هەڵی وەشانبوون ..

جارێکیان شاعیرێك بەناوی (أعشی) لەیەمەنەوە هات موسڵمان ببێت، هەرئەوەندە کافرا ن پێیان زانی چونە لای و پێیان وت: تۆ نازانی ئەگەر موسڵمان بیت ، ڕێی مەی خواردنەوەت لێدەگرن، ئەویش وتی: مەی خواردنەوە شتێکی خراپە و مرۆڤ ئەقڵی لەدەست دەدات ..

وتیان: باشە ئەی نازانی ڕێی زیناکردن و ڕابواردنت لێ دەگرن ؟! وتی: من پیرم وکارم بەو شتانە نەماوە

کەزانیان بەوانە ناگەڕێتەوە، وتیان ئەڵێی چی سەد وشترت بدەینێ و بگەڕێیتەوە، کابرا ئەوەندە (عرض) ەکە گەورە بوو ڕازی

بوو، وشترەکانیان دایە و گەڕایەوە بەرەو یەمەن ، کەنزیك یەمەن بووەوە لە وشترێکیان کەوتە خوارەوە و بەکافری مرد و خێری لە ماڵەکەی نەدی ..

بەڕاستی سەیرە.. سەد وشتر یانی بەزمانی ئەمڕۆ سەد (مۆنیکا) کە کەم کەس هەیە خۆی لە بەردەمدا بگرێت.. باشە شاعیرێك ئەوەندە گرنگ بووە ئەوەندەی بدەنێ تابگەڕێتەوە؟! دیارە باش تێی گەیشتوون وچاك دەزانن کە ئەوە جۆرێکە لە ڕاگەیاندن و زۆر کاریگەری دەبێت ..

ئەمەش تەسدیقی قورئانە کە دەفەرموێت کافران ماڵ وسامانیان کە بەنگی جەرگیانە سەرفی دەکەن لەپێناو دوور خستنەوەی خەڵکی لەدینی خوا، ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّواْ عَن سَبِيلِ اللّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُواْ إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ﴾ الانفال /٣٦

هەروەها کافرەکان گەڕان بەدوای کەسێکدا کەدەم وزمانی خۆش بێت وهەقایەت خوان بێت ،تا بەباس و هەقایەتەکانی خەڵکی بۆلای خۆی ڕاکێشێ ولەحەزرەت بتەکنەوە، بۆ ئەمەش کەسێکیان دۆزیەوە لە(طائف) بەناوی (نضر کوری حارث) کەگەشتی کردبوو بۆ وڵاتی فارس و ڕۆم وهەقایەت و سەرگوزەشتەی زۆری ئەزانی، قەناعەتیان پێکردو (إستیراد) یاز کرد بۆ دژایەتی حەزرەت، لەسەرەتادا وەك هەموو شتێکی تازە پیلانەکەیان سەری گرت و بووە هەقایەت خوانی خەڵکی و دەیووت: هەقایەتەکانی من خۆشترن یان هی (محمد)، بەمەش

کەسانی ساویلکە و نەفام ماوەیەك خەڵەتان و دواتر ڕاستیەکان بۆ خەڵکی دەرکەوت و دەوری نەما، بەڵام ئەوەندە ئازاری حەزرەتی دا کەدواتر فەرمانی دا ئەگەر دەستی بە قوڵفی کەعبەشەوە بێت ئەبێ بکوژرێ !

ڕاگەیاندن لە زەمانی عەولەمەدا :

لەم زەمانی عەولەمەیەدا هیچ شتێك نیە کاریگەر بێت بە هێندەی هۆکارەکانی ڕاگەیاندن، ڕۆژنامەو گۆڤارو تەلەفزیۆن و ڕادیۆو ئینتەرنێت وکەناڵە فەزاییەکان ...

ئەمینداری گشتی نەتەوە یەکگرتووەکان ڕایگەیاند کە (وەکالەتی دەنگوباسی تەلەفزیۆنی سیئێن ئێن ئەندامی ژمارە شەشە لە مەجلیسی ئەمن دا) .

ئێستا بە ئاسانی ئەتوانی ئەوەی دەتەوێت بیگەیەنی بە ملیۆنەها کەس لەڕێی بەریدی ئەلەکترۆنیەوە، یانْ لەڕێی چاوی کامێرایەکی بچوکەوە دەتوانی بە دەنگ وڕەنگ هەرچیت دەوێت بیگەیەنی بە ملیۆنەها کەس لەسەرتاسەری جیهاندا ..

جاران دەیان وت: خەڵکی لەسەر ئاینی پاشاکانیانن، بەڵام ئەمڕۆ دنیا گۆڕدراوەو خەڵکی لەسەر ئاینی ڕاگەیاندنن، لەبەر ئەوەشە پاشاو دەسەڵاتداران سوورن لەسەر دەستگرتن بەسەر هۆکارەکانی ڕاگەیاندن دا ..

سەرۆك وەزیرانی ئیسرائیلی پێشوو (شەمعون پێریز)باسی دەسەڵاتی ڕاگەیاندن دەکات و دەڵێت (ئێمە ناتوانین وڵاتانی عەرەبی بگۆڕین، ئەوەی دەتوانێت بیانگۆڕێت ئەو صحن ە

بچکۆلەیەیەکە دایدەنێن بۆ وەرگرتنی کەناڵە ئاسمانیەکان) ..
هەروەها دەڵێت: (تواناکانی ڕاگەیاندن زیاترە لە تواناکانی سوپا، بۆیە ناتوانرێت پشتگوێ بخرێت، بڵاوکردنەوەی تاکە ڕووداوێك لەڕێی تەلەفزیۆنەوە ڕەنگە هەڵایەکی گەورە بنێتەوە و کاریگەریکی دەبێت لەسەر دوژمن کە بە جەنگێکی گەورە ڕەنگە نەتوانی ئەوەندە ئازاری بدەیت) ..

بۆ نموونە شەهید کردنی محمد دوڕە لەپەنا باوکیا لەلایەن سەربازە جوولەکەکانەوەو بڵاوبوونەوەی لە کەناڵەکانی ڕاگەیاندندا ڕووزەردیەکی بۆ جوولەکە دروست کرد کەنەیدەزانی چۆن لێی دەرچێت ..

جوولەکە ڕاگەیاندنی هەر لەکۆنەوە بەکارهێناوە بۆ هێنانەدی مەرامەکانی بۆ نموونە :

١- لەسەدەیەك لەمەوبەردا هێرشێکی گەورەی ڕگەیاندنی کردە سەر سوڵتان عەبدول حەمیدوبەسوڵتانی سوور ناویان دەبردو، بەدەوڵەتی عوسمانیشیان دەوت پیاوە نەخۆشەکە و سەرەنجام پاش چەند ساڵێك لە پیلان گێڕان خەلافەتی ئیسلامیان ڕووخاند ..

٢-لەساڵی ١٩٨١ دا ڕۆژنامەی صندای تایم لەزمانی ڕۆژنامەنووسیجوولەکەی ئەمریکی سارە ئیهرمانەوە بڵاوی کردەوە کەدەزگای فشاری جوولەکە (ئیباك) لەڕێی هۆکارەکانی ڕاگەیاندنەوە توانی ڕای خەڵکی ئەمریکاو تووڕەییان لە بیست و

چوار سەعات دا بگۆڕن، لەپاش ئەوەی کە ئیسرائیل نەوەویەکەی عێراقی بۆردومان کرد ..گۆڤاری المجتمع .

٢- ئێستاش بەتەمان کەناڵێکی سێکسی بەزمانی عەرەبی بۆ وڵاتە عەرەبیەکان دابمەزرێنن و بەئاسانی لە هەموو شوێنێکەوە وەرگیرێت ، تابەمەش لاوان سەرگەرمی فەسادو خراپە ببن و نەچن بەرەو ئیمان و ئیسلامەتی و رابوونی ئیسلامی .

جوولەکە تەنها لە ئیسلام دەترسن و بە دێوێکی بەنجکراوی دەزانن و دەترسن بە ئاگا بێتەوە، کاتێك کارتەر لە هەڵبژاردندا سەرکەوت، رابینی جوولەکە پێی وت: بەڕاستی دێوەکەی ئیسلام خەریکە جووڵەجوڵ بکات.. نیکسۆنی سەرۆکی ئەمریکاش وتی: ئێمە هەوڵی دواخستنی هوشیاربوونەوەی دێوەزمەی ئیسلام دەدەین !!(المجتمع ٣٠ /١٢/٢٠٠٦)

جوولەکەکانی کەنەدا :

ژمارەی جوولەکە ئێستا لەکەنەدا نزیکەی (٢٦٠)هەزار کەسە و،پێش پەنجا ساڵ کەڕەنگە ژمارەیان چەند هەزارێك بووبێت ، کۆنگرێسێکی جوولەکەیان بۆ خۆیان دامەزراند بۆ ئەوەی چەترێك بێت بۆ کۆکردنەوەی جوولەکەکان و پارێزگاری کردنی بەرژەوەندیەکانیان، هەر لەزووەوە گرنگیان داوە بەبواری ڕاگەیاندن، بۆیە ئێستا بەو ژمارە کەمەیانەوە لە(٦٠٪) ی ڕۆژنامەو گۆڤارەکان ولە٣٠٪ ی کەناڵەکانی تەلەفیزیۆن بەدەست ئەوانەوەیە و بەکاری دێنن بۆ دژایەتی ئیسلام و پڕوپاگەندە بۆ خۆیان..

ڕۆژنامەی (ناشیۆناڵ پۆست) لە(٥٠٪)ی هی ملیۆنەری جوولەکەی توندڕەو(ئیسرائیل ئیسار)ە ونیوەکەی تریشی هی کابرایەکی کەنەدی بەڕەگەز جوولەکەیە کەناوی (کورنیل بلانك)ە و لەئینگلتەرە دەژی ..

موسڵمانانیش لەکەنەدا ئێستا (٥٠٠) هەزار کەس دەبن ، لەچاو جوولەکەدا زۆر درەنگتر کۆنگریسی ئیسلامیان دروستکرد و هیچ ڕۆڵێکی ئەوتۆشیان نیە لەڕاگەیاندن دا .. بەڵام هیوا وایە لەگەڵ ڕابوونی ئیسلامی سەرتاسەری جیهاندا ئەوانیش بکەونە خۆیان، بەتایبەت کەوا چاوەڕوان دەکرێت تاساڵی (٢٠١٠)زۆر زیادبکەن.. ئێستا (٢٥٠) قوتابخانەی ئیسلامیان هەیەو ڕەنگە بتوانن زیاتر کاریگەرلەسەر کۆمەڵگا دروستبکەن وبانگی ئیسلامی بدەن بەگوێی کەنەدی‌یەکان دا .. (ئەنتەرنێت) ..

دەستگرتنی جوولەکە بەسەر ڕاگەیاندا :

شەبەکەی تەلەفیزیۆنی(سی ئێن ئێن ،ئەی بی سی، سی بی ئێس، ئێن بی سی) کە ٩٥٪ ی دەنگوباسی جیهانی لەوانەوە بڵاودەبێتەوە ،بەدەست جوولەکەوەیە.

سیّ دەزگای ڕۆژنامەی کاریگەریش لە ئەمریکادا بەدەست جوولەکەوەیە، وەك دەزگای نیویورك تایمز کە سی‌وشەش ڕۆژنامە و دوانزە گۆڤار دەردەکات وسیّ دەزگای چاپکردنیشی هەیە. هەروەها ئەم دەزگایە هەواڵی ڕۆژانە ئەدات بە پێنج سەد ڕۆژنامە.

ڕۆژنامەی وڵ ستریت جۆرناڵ کە سیاسیەکان وخاوەن کۆمپانیاکان و خەڵکانێکی زۆر دەیخوێننەوە نزیکەی دوو ملیۆنی ڕۆژانە لێدەردەچێت و بەدەست جوولەکەوەیە .

زۆر گۆڤاری گرنگ وەك (تایم)کە هەفتانە نزیکەی چوار ملیۆنی لێدەردەچێت و(نیوزویك) کە ٢,٣ ملیۆنی لێچاپ دەکرێت بەهەمان شێوە بەدەست جوولەکەوەیە ..

چەندەها دەزگای بلاوکردنەوەی گەورەش بە دەستیانەوەیە وەك دەزگای تایم بۆکس و دەزگای ڕاندم هاوس ..(گۆڤاری المجتمع ٢٦ /٢٠٠٦/١١) .

لەموعجیزەکانی قورئان و فەرمووده

أ_خوای پەروەردگار دەفەرموێت﴿مَاأَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُداً﴾ لكهف/٥١.
واتە: وەنەبێت من لەکاتی دروستکردنی ئاسمانەکان و زەویدا ئەوانم ئامادەکردبێت و ئاگاداربووبن لەدروستکردنی ئاسمانەکان وزەوی و دروستبوونی خۆشیان، بەڕاستی من هەرگیز ئەوانەی خەڵك گومڕادەکەن نەمکردووە بەیارمەتیدەری خۆم وپشتم پێ نەبەستوون .تەنها ئەم ئایەتە بەسە کە بەڵگەبێت لە سەرئەوەی قورئان لەخواوەیە ئەگینا کێ لە دنیادا باسی دروستکردنی ئاسمانەکان وزەوی ومرۆڤی کردووە و، چ کەسێك ئیشی بەوباسەیە، ئەمە باس و بابەتێکە کە کاری مرۆڤ نیە .. ئنجا مەبەستیشی ئەوەیە کەدروست کردنی ئاسمانەکان و زەوی و

دروستکردنی مرۆڤ لەکاتێکدا بووە کەزانستەکەی لای خوایە و هەر خۆی دەزانێ چی کردووەو چۆنی کردووە، بۆیە ئەبێ هەر ئەو هەواڵمان بداتێ و هەرقسەو وتاری ئەویش ڕاستە لەو بارەیەوە ..

بەڵام ئەوەی سەیرە لەئایەتێکی تردا هانمان دەدات کەبگەڕێین بەزەویدا و دیراسات و لێکۆڵینەوە بکەین تا بزانین چۆن بوونەوەر و ژیان دەستی پێکردووە ، کەئەمیش وەك ئەوئایەتەی پێشوو ئەگەر لەخواوە نەبێت مرۆڤ چۆن دەتوانێت شتی وابڵێت ؟!

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ العنكبوت/٢٠ ..

واتە: ئەی پێغەمبەر (ﷺ) پێیان بڵێ: بگەڕێن بەزەویدا، تەماشا بکەن و سەرنج بدەن چۆن ئەو زاتە دروستکراوانی بەدیهێناوە، لەوەودواش هەر خوا سەرلەنوێ دروستیان دەکاتەوە (بەشێوازی تر) ، بەڕاستی خوا دەسەڵاتی بەسەر هەمووشتێکدا هەیە .. هەواڵە زانستی‌یەکان دەڵێن: زانایان دەیان ساڵە خەریکی گەڕانن و دیراسات و لێکۆڵینەوەی بەردەوام دەکەن و بەملیۆنەها دۆلاریان خەرج کردووە تا بزانن چۆن بوونەوەر بەدیهاتووە..

پانزەملیار ساڵ لەمەوبەر چۆن گەردێکی بێکۆتایی لەچڕیدا تەقیوەتەوەو خوای گەورە پێی فەرمووە: ببە (كن) ، بووە بەبوونەوەر (فكان) ! زانایان توانیویانە گەردیلە بەش بکەن بۆ یەك لەسەر ملیارێکی مللیمەترێك بەخێراییەك کەدەگاتە یەك لەسەر ملیارێکی چرکەیەك، کەئەمەش نەمن و نەتۆ تێی ناگەین کە چۆن وایە؟!

لەنزیك شاری جنیف لە سویسرا لەژێر زەویدا تونێلێك هەیە کە درێژییەکەی (٢٧)کم، ئامێری زۆر زۆر پێشکەوتووی تیایە کە گەردیلە بەخێراییەکی زۆر زۆر دەدات بەیەکا، کە بەمەش وزەیەك دروست دەبێت و وزەش دەبێت بەمادده، کە ئەمەش یەکەم جارە بگەنە ئەوەی ووزە بکەن بەمادده.. واتە ئەو وزەیەی کە بەخێراییەك دەڕوات عەقل تەصەوری ناکات دەبێت بەمادده! کەئەمەش تەفسیری سەرەتای دروستبونی بوونەوەر دەکات، پاش تەقینەوە گەورەکە لەماوەیەکی زۆر کورت دا کەیەك لەسەر هەزار ملیۆن ملیۆنی چرکەیەکە ؟!

ئەم بنکەیە کە نۆزدە دەوڵەتی ئەوروپی تیایدا بەشدارە لەساڵی (١٩٥٢) ەوە وناوی زانستی دەزگاکەش (سیرن) ە کەکورتکراوەی فەرەنسی (المجلس الأوروبي لأبحاث النووية) یە.. کەلەمانگی شەشی (٢٠٠٦)دا کردیانەوە بۆ خەڵکی.. شایەنی باسە لە ساڵی (١٩٩٨) دا ڕێیان دا منداڵان سەیری بکەن و وێنەی بوونەوەر بکێشن بەخەیاڵی خۆیان لەسەرەتای دروست بوونیدا..

زانایان دەیانەوێت بزانن هەروەك لەکاتی تەقینەوەکەدا لەوێ بووبن کەچۆن ئەو تەقینەوە گەورەیە بووە ؟! کەبەڕاستی ئەوەش داوای قورئانە لەزانایان و گەورەترین بەڵگەشە لەسەر ڕاستێتی قورئان..(ڕۆژنامەیشرق الأوسطاللندنية)..و

(www.٢٠at.com)

٢ – لەسەرەتای ساڵی (٢٠٠٦)دا زانایان بەهۆی (سوپەر کۆمپیوتەر) ەوە توانیان وێنەی سێ دووری (ثلاثية الأبعاد) ی

بونەوەر بکێشن ، ئەوەی سەرسوڕهێنەر بوو بینیان کە هەسارەکان (المجرات) هەروا لەبوونەوەردا دابەش نەبوون، بەڵکو ئەڵێی لەسەر دەزوون و دەزووەکانیش بەگرێ بەیەکەوە بەستراون وبەمەش ئەڵێی چنراون ! واتە چنینێکی (کەونی)هەیە ! پاش دیراساتی زۆر و لێکۆڵینەوەی تازە دەرکەوت کە ئەمە لەسەدا سەد ئەوەیەکە قورئان ناوی دەبات بە (حُبُك)و سوێندی پێدەخوات ﴿وَالسَّمَاء ذَاتِ الْحُبُكِ﴾الذاريات/٧، بەتایبەت کە زانایانی زمان وقسەی موفەسیرین جەخت دەکەنەسەر ئەوەی وشەی (الحُبُك) ئاماژەیە بۆ چنینێکی چاك وپتەو .. لەتەفسیری (طبري) دا هاتووە :

(عیکرمە)دەڵێت: (الم تر الى النساج إذا نسج الثوب فأجاد نسجه ، يقال منه حبك الثوب يحبِكهُ حبكاً ، اي اجاد نسجه) .

إبن الأعرابى دەڵێت :(كل شيء أحكمته وأحسنت عمله فقد أحتبكته) ، لە تەفسیری إبن كثير دا هاتووە کە (حسن البصري) دەڵێ : (ذات الحُبُك واتە : حُبكت بالنجوم)

زانایانی زمانی عەرەبیش وەك (إبن منظور) لەموعجەمەکەی (لسان العرب)وە لە (معجم القاموس المحيط) یش داهاتووە کە وشەی حُبُك، مەبەست چنینە بەچاکی وبەقایمی هەروەکو چنینی جل و بەرگ .

بەڵێ زانایان بۆیان دەرکەوت کەهەسارەکان ژمارەیان نزیکەی سەد ملیارەو هەر هەسارەیەکیش سەدان ملیار ئەستێرەی تیایە، زانایان ویستیان بزانن وێنەی بوونەوەر کە لە دەرەوە سەیری بکرێت چۆنە. هەموو ئەو داتایانەی کەپێویست بوون

خستیانە کۆمپیوتەری سوپەرەوە گەیشتنە ئەو ئەنجامەی کە دابەش بوونیان هەر ئەڵێی قوماشێکە و چنراوە ..

سوپەر کۆمپیوتەریش ئەو کۆمپیوتەرەیە لەساڵی (٢٠٠٠) دا دروست کرا، کەخێرایی لە حساب کردندا زیاترە لە(١٢) تریلیۆن کرداری حسابی لەیەك چرکەدا و، ئەم جیهازەش کێشەکەی (سەد تەن)ە وکارەبایەکی دەوێت بۆ ئیش کردن کە (١,٢ میگاواط) ەو قەبارەکەشی بەهێندەی دوو یاریگای تێنس کردن دەبێت و (ذاکر)ەکەشی قەبارەکەی (٦) ملیار (بایت) ە . بەڕێوەبەری کۆمپانیای (Ibm) کەدروستی کردووە دەڵێت: ئەوەی ئەم کۆمپیوتەرە دەیکات لەیەك چرکەدا ، مرۆڤ بەحاسیبە بە دەملیۆن ساڵ ناتوانێت بیکات ..

گەورەترین کرداری حساب کردن :

زانایانی ئەڵمانیا و بەریتانیا وئەمریکا و کەنەدا دە هەزار ملیۆن زانیاریان خستە ئەو کۆمپیوتەرە مەزنەوە، کە لەبارەی نزیکەی (٢٠)ملیۆن هەسارەوە بوو، جێبەجێ کردنی کارەکەو رێکخستنی زانیاریەکان وکێشانی وێنەی بوونەوەر و دابەش بوونی هەسارەکان (٢٨) رۆژی خایاند ! .

پرۆفیسۆر کارلۆس فرینك لە زانکۆی (درهام) لە بەریتانیا کە بەڕێوەبەری ئەم بەرنامەیەیە دەڵێت:(ئەوە گەورەترین ئیشە تائێستا کردبێتمان، لەوانەشە گەورەترین بێت لە(الفیزیاء الحاسوبیة)دا، ئێستا ئێمە بۆیەکەم جار نوسخەیەکی (طبق

الأصل)ی بوونەوەرمان لەبەردەستایە، کە لەبوونەوەری ڕاستەقینە دەچێت) ..

ئەوەی کەدۆزیویانەتەوە لەداوی جاڵجاڵۆکە دەچێت و زانایان پێی دەڵێن (النسیج الکونی) .. دەرکەوت کەهەر تاڵێکی ئەو چنینە بە هەزاران هەسارەی لەسەر ریز بووە و زۆر چاك وقایم چنراوە.. ئەم زانایە دەڵێت (ئەم کۆمەڵە هەسارانە زۆر دەدرەوشێنەوەو زۆربەتوندوتۆڵی ڕیزکراون و دانراون و چنراون) .

چەمکی (النسیج الکونی)چەمکێکی تازەیەو، زانایان کاتێ بەکاریان هێنا کە بینیان هەسارەکان ڕیز دەبن لەسەر تاڵی باریکی (کەونی) ؛ کەئەڵێین تاڵی باریك لەچاو قیاساتی(کەونی) دا، ئەگەر ئەستێرەیەك لەفەزادا چەند چرکەیەکی ڕووناکی درێژ ببێتەوە، ئەوە (خیطي کەونی) ملیاران ساڵی ڕووناکی درێژ دەبنەوە. ئەگەر (خیطی کونی) بچوك بکەینەوە تاتیرەکەی ببێ بەیەك مللیمەتر ئەوا درێژیەکەی سەدان مەتر دەبێت ! کەواتە لەمەوەیە کەدەڵێین تاڵی باریکە،وەزۆرقایمەوبەهێزی(کونی)ڕاکێشراون و توندکراون .. دیارە ئەم تاڵانەش کەئەم (کون) بوونەوەرەی پێچنراوە زۆرگرنگە بۆیە پەروەردگارسوێندی پێدەخوات . زانایان دەستەواژەی قورئان بەکاردێنن کەئەویش وشەی ئینگلیزی (weave) ە کە مانای (حبك)ە لەعەرەبی دا ..

ڕەنگە هەندێ بڵێن عیلم لەگۆڕان و بەرەوپێش چوونی بەردەوامدایە و قورئان نەگۆڕە، چۆن دەبێت تەفسیری قورئان بەوەبکەین، لە وەڵام دا دەڵێین: هەندێ مەسەلەی زانستی کە بینراو

هەقیقەتی دەرکەوت ئیتر گومانی تیا نامێنیّ، ئەوەتا زانای بەناوبانگ دکتۆر (بول میلر) جەخت دەکاتە سەر ئەو ڕێگایەی کە ئەستێرەکان لەسەری دەڕۆن و لەسەری کۆدەبنەوە تا(هەسارە) دروست بکەن، ئینجا باسی تالّ (خیوط =filament)وگریّ (عُقد-nodes) وتۆڕ (نسیج= web) دەکات کە ئەوانەش هەمووی لەمانای (حبك)دا یەکدەگرنەوە ..

ئەم زانا فەلەکیە جەخت دەکاتە سەر ئەوەی کە ئەو چنینە وئەو تۆڕەی بینیوە و دەڵێت (ئێمە بەڕاستی گومانمان نیە لەوەدا کە بۆ یەکەم جارە ئەو تاڵی کەونی (خیط کونی) یە دەبینین لەبوونەوەردا).

ئەمەش بەڵگەیە لەسەر ئەوەی کەئەم قورئانە خوا ناردوویەتیو بەعیلم وزانستی خۆی دایبەزاندووە ﴿قُلْ أَنزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُوراً رَّحِيماً﴾ الفرقان/٦ بەڕاستی موفەسیرەکان و زانایانی زمانی عەرەبیش دەڵێن (حُبك) یانی (أجاد نسج الثوب).. پێگەی (موسوعة الاعجاز العلمي في القرآن والسنة) (www.٥٥a.net) .

٣- قورئانی پیرۆز لەبارەی ڕۆژووەوە دەفەرموێت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ <u>كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ</u> لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾البقرة / ١٨٣ ..

ئەگەر ئەم قورئانە لەخواوە نەبێت، حەزرەت (ﷺ) چووزانێت کەلەسەر گەلانی پێشتریش فەرزکراوە، تەنها ئەم ئایەتە گەورەترین بەڵگەیە کەقورئان لەخواوەیە، ئەوەتا ئێستا لەئەنجامی وەرگێڕانی

پەڕاوی زاناو نووسەرە کۆنەکانەوە، دەرکەوتووە کەحوکەمای ئیغریق لەپێش هەزاران ساڵەوە باسی سوودی ڕۆژوویان کردووە لەو دەستخەتە کۆنانەدا کەئێستا لەمۆزەخانە کانی جیهاندان .. هەروەها پزیشکەکان لەکۆنەوە ئامۆژگاری نەخۆشەکانیان کردووە کە بەڕۆژوو بن، وەك (سوقرات و ئەفلاتون و ئەرستۆ و جالینۆس)، ئەمانە جەختیان کردۆتە سەر ئەوەی کە ڕۆژوو چارەسەرێکی سروشتیيە بۆ نەخۆشیەکان ..

دکتۆرێکی بەناوبانگیش کە بیانیيە و موسڵمانیش نیە، بەڕۆژوو نەخۆش چارەسەر دەکات و دەڵێت (ڕۆژوو بریتیيە لە: کێشێکی کەمتر، پێستێکی جوانتر ، نەمانی ژەهر، کەم بوونەوەی ئازار و ئیلتیهابات، زیاد بوونی تەرکیز کردن، هەست کردن بەوەی کە کارێکی گرنگت کردووە بۆ چاکردنی تەندروستیت) ئەمەش قورئان لەم ئایەتەدا ئاماژەی پێدەکات ﴿وَأَن تَصُومُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ البقرة/ ١٨٤.. (www.ooa.net) .

دیراسەیەکی وڵاتی نەرویج ئاشکرای کرد کە ڕۆژوو چارەسەرێکی باشە بۆ ئیلتیهابی جومگەکان بەمەرجێ چوار هەفتە بخایەنێت! ئەمەش هەر هەمان ئەو ماوەیەیە کە ئیسلام دایناوە ..

هەروەها لەلێکۆڵینەوەیەکدا کە لەسەر دەهەزار نەخۆش کرا لەوڵاتە بیانیەکان دەرکەوت کەڕۆژوو باشە بۆ:

فشاری بەرزی خوێن .

نەخۆشی شەکرە .

نەخۆشیەکانی کۆئەندامی هەناسەدان .

نەخۆشیەکانی دڵ و ڕەق بونی بۆریە خوێنەکان .

نەخۆشیەکانی جگەر .

نەخۆشیەکانی پێست (ئەکزیما وحەساسیەت) .

خۆپاراستن لەبەردی گورچیلە .

نەخۆشی شێرپەنجە .

ئەمەبێجگە لەوەی کە چەکی ژمارە یەکە لە (طب وقائي) دا..

حەزرەت(ﷺ) ئاماژە بەچەکی ڕۆژوو دەکات کەمرۆڤ دەتوانێ خۆی بپارێزێت و دەفەرموێت (الصومُ جُنَّة) ، لە موعجەمی مختار الصحاح دا دەڵێ (الجُنَّة: هو السلاح الذي يستتر به المرء) .. بەڵێ .. ڕۆژوو ئەو چەکەیە کەنابینرێت و کاری خۆی لەناوەوەی مرۆڤدا دەکات و دەیپارێزێت لە هێرشی میکرۆب و ڤایرۆسات، کە ئەم دەستەواژەیەش بەڕاستیموعجیزەیەحەزرەت بەکاری هێناوە .

٤_ قورئانی پیرۆز داوا لەدایکان دەکات شیری خۆیان بدەن بە منداڵەکانیان، ئاشکرایە کە شیردانی سرووشتی زۆرزۆر بە سوودە بۆ چاك پێگەیشتنی منداڵ و دروستبوونی بەرگری تەواو لەلەشیدا، ماوەی شیردانەکەش قورئان دیاری دەکات بەدووساڵ ئەگەر دایکێك بیەوێ شیری تەواو بدات بە مناڵەکەی ، هەروەك دەفەرموێت:﴿وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ﴾ البقرة ٢٣. لەئایەتەکەدا فەرمان دەدات بەدایکان کەدووساڵی تەواو شیر بدەن ، ئەگەر بیانەوێ شیری تەواو بدەن ..

ئەمەش موعجیزەیەکی گەورەیە ئەگینا کێ چواردە سەدە لەمەوبەر توانیویەتی باسی ماوەی شیردانی تەواوو چاك بکات کەمنداڵ تیایدا لەشی بەرگری تەواو پەیدا دەکات، ئەوەتا لەم دواییەدا پاش هەزاران لێکۆڵینەوە و خەرج کردنی ملیۆنەها دۆلار ڕێکخراوی تەندروستی جیهانی لەکۆنفرانسێکدا بەناوی (complementary feeding). لەساڵی (٢٠٠١) دا گەیشتە ئەو ئەنجامەی کەدووساڵی یەکەمی تەمەنی منداڵ ماوەیەکی زۆر گرنگە کەتیایدا بینای‌گەشەی خۆی دەکات و شیرخواردنی منالّیش لەم ماوەیەدا زۆر گرنگە و هیچ خواردنێك نیە بتوانێ جێگای ئەو شیرە بگرێتەوە .. لێکۆلینەوەکانیش ئەوەیان سەلماندووە کەدایك کاتێك دووساڵ شیردەدات بەمنداڵەکەی دوور دەبێت لەمەترسی شێر پەنجەی هێلکەدان ، بەڕێژەی یەك لەسەر سێ..

هەروەها لێکۆلینەوەکان کە لە٣٠ دەوڵەت دا کراوە دەریان خستووە کە ئەو دایکەی شیر دەدات بەمنداڵەکەی کەمتر تووشی شێرپەنجەی مەمك دەبێت و دایکیش دەپارێزێ لەشێرپەنجەی ڕەحم .. هەروەها شیردان یارمەتی دایك دەدات کەقەڵەو نەبێت و ئینجا وەك (مسکن) وایەو یارمەتی دایك ومناڵیش دەدات لەسەر هێوربوونەوەو خەوتن .. ئەمە بێجگە لەوەی شیردانی سروشتی لەبارەی ئابووری‌یەوە زۆر گرنگە ، ئەوەتا لە ئەمریکا (٣٦٠٠) ملیۆن دۆلار بۆ شیری منالّ سالأنە خەرج دەکرێ، ئەگەر شیری دایك بدرێت بەمنالّ ئەوبرەپارەیە دەگەڕێتەوە www.ooa.net

٥_ قورئانی پیرۆز ئاوی سەر زەوی پۆلێن دەکات بەئاوی پاکی دڵۆپێنراوی بێ تامی پاکەرەوە کەئاوی بارانە و وشەی (طهورا) ی بۆ بەکار دەهێنێت ، کە چەند سەدەیەك لەمەوبەر کەژینگە خاوێنتربوو ئاوی باراناوپاکتربوو ، قورئان بۆ ئەم جۆری یەکەمەدەفەرموێت﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُوراً﴾الفرقان/ ٤٨ ..

ئاشکرایەپزیشکەکان ئاوی(مقطر)بەکاردەهێنن بۆ پاکردنەوەی برین و شتی تر .. بەلاَم دوایی کەدەچێتە ناو زەویەوە کانزا و غازاتی تیا دەتوێتەوە تام پەیدا دەکات و قورئان وەك جۆری دووەم بە(عذبا فراتا) ناوی دەبات و دەفەرموێت ﴿وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاء فُرَاتاً﴾ المرسلات/ ٢٧ .(فرات) مانای (الماء المستساغ المذاق) ئەو ئاوەی کەتامەکەی خۆشە و مرۆڤ حەز بەخواردنەوەی دەکات ..

هەروەها دەفەرموێت :﴿ وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ فاطر /١٢ ، واتە : ڕووبارو دەریا وەکو یەك نین ، یەکێکیان ئاوی سازگارو خۆش، ئەوی تریان زۆر سوێرە ..(لەزمانی عەرەبیدا کە دەڵێ (بحران) لێرەدا بەناوی گەورەکەوە کە دەریایە بچوکەکەش ناو دەبات کە ڕووبارە) ..

ئنجا لێرەدا بۆ دەریاکە نافەرموێ خوێی تیایە (ملح)، بەڵکو دەفەرموێ خوێی زۆرە(ملح اجاج) ، چونکە لەئاوی ڕووباریش دا برێکی کەم خوێ هەیە کە هەستی پێناکرێت ، بەلاَم لەدەریا دا زۆر زۆرە تاوەکو ئاوی دەریاکان بۆگەن نەکەن و مرۆڤ بتوانێ لەسەر زەوی بژی ..

چەندە تەعبیراتی قورئان وردە ، دیارە کەئەمەش موعجیزەیە ئەگینا کەسێکی نەخوێندەواری چواردە سەدە لەمەو بەر چی داوە لەم پۆلێن کردنە ئاوا بەوردی، ئەمەش کەهاتووە لەقورئاندا بەتەنها بەسە کە بەڵگەبێت لەسەر ڕاستی قورئان(هەمان سەرچاوە ..

٦_حەزرەت(ﷺ) لەژیانی پڕ خێرو بەرەکەتیدا گرنگی زۆری داوە بەدەم ودان پاکردنەوە بەسیواك و زۆر فەرموودەش لەبارەیەوە هەیە کەدەفەرموێت: (السواك مطهرة للفم مرضاة للرب) .

سیواك دەم ودان پاکژدەکاتومایەیڕەزامەندی پەروەردگارە ، یان دەفەرموێت (أكثرت عليكم في السواك) واتە: زۆر جەختم کردۆتە سەر سیواك کەبەکاری بهێنن ..

باشە ئەگەر ئەم ئاینە پایەبەرزە نەبێت، کەسێکی نەخوێندەواری چواردە سەدە کاری چیيە بەگرنگی سیواك کە مایەی ڕەزامەندی خوایە؟ بەتایبەت کە لەم سەدانەی دواییدا گرنگی سیواك دەرکەوت لە ئەنجامی پێشکەوتنی زانست و لێکۆڵینەوەوتاقیکردنەوەیزۆرەوە .. گۆڤاری (ئەڵمانیای ڕۆژهەلات) لەژمارەی چواری ساڵی (١٩٦١ز)دا وتارێکی زانای بەناوبانگ (روادارت) ی بڵاو کردەوە کە بەڕێوەبەری پەیمانگای جراثیم بوو لەزانکۆی روستۆك ، کە تیایدا دەڵێت: لەبارەی سیواکەوە کە عەرەبەکان وەك فڵچەی دان بەکاریان هێناوە لەپەڕاوی ئەو گەشتیارانەی کەچونەتە نیوەدوورگەی عەرەب خوێندمەوە ، ئەو گەشتیارانە بەگاڵتە پێکردنەوە وەك نموونەیەکی دواکەتوویی ئەو گەلانە باسی سیواك کردنیان کردبوو، کە چۆن ئەمە لەسەدەی

بیستدا دەگونجێت، بەڵام من بیرم کردەوە، وتم: کێ دەڵێت حەقیقەتێکی زانستی لەپشت ئەم مەسەلەیەوە نیە؟ یەکسەر دەستم کرد بە لێکۆڵینەوە و تاقیکردنەوە لەسەر سیواک ، داری سیواکەکەم هاڕی و تەڕم کرد بە ئاو ئنجا خستمە سەر کێڵگەیەکی جراثیم لەتاقیگەدا،بۆم دەرکەوت کە دەوری (پەنسلین) دەبینێت ..

پزیشکێکی تریش بەناوی (دکتۆر فرید فیستر) دەڵێت: حەوت ساڵە من تەنها سیواك بەکار دێنم بۆ دەم ودانم .

بەڕاستی ئەمە موعجیزەیە ئەگینا حەزرەت ئەمەی لەکوێ هێنا، بۆچی بەردەوام سیواکی دەکرد بۆ نوێژەکان و کاتێ دەهاتەوە ماڵەوە، تەنانەت لە دوا ساتەکانی تەمەنیدا وپێش ئەوەی چاولێك بنێ سیواکی کرد ئنجا گیانی پیرۆزی سپارد.. (www.ooa.net) .

موسوڵمانبوونی بەردەوام

١_ بانگخوازی بەرازیلی ئەنطوان:

لە ساڵی ١٩٧١ لەدایك بووە و خەڵكی ویلایەتی (ساوپاولو) یە لەبەرازیل ،بەمناڵی لەقوتابخانەی كاسۆلیكی دەیخوێند و باوكی حەزی دەكرد ببێتە قەشە، كەچی كەچووە زانكۆ ، بەهۆی ئەوەی كە لەو كاتەدا ماركسیەت بەزانكۆكاندا بڵاودەبۆوە بووە ماركسی و، بووە ئەندامێكی چالاك لەحیزبی شیوعی بەرازیلیدا و خۆی بە پاڵپشت و هەق سێنی چینی چەوساوە دەزانی .

ئەنطوان بڵاوكراوەی زۆری ماركس ولینین و ستالینی بە خوێندنگاكاندا بڵاودەكردەوە و لەبەر چالاكی زۆری بوو بەسەرۆكی بەشی ڕۆشنبیری و زمان حاڵی حیزبی شیوعی لە دوو دواناوەندی گەورە و هەمیشە دەیووت:دڵمان كە سوورە ، مانای ئەوەیە مرۆۆ بەفیترەت شیوعی‌یە ؟!

لەكۆتاییەهەشتاكانداكەحیزبی‌شیوعی بەرازیلی(باولوفریری) كاندید كرد بۆسەرۆك كۆماری، ئەنطوان لەبەرئەوەی كە بڕوایەكی پتەوی هەبوو بەماركسیەت، ئەركێكی زۆری گرتە ئەستۆی خۆی بۆ هەڵمەتی هەڵبژاردنەكە .

ئەنطوان دەڵێت (لەگەڵ هاوەڵێكمدا گوێمان لە گۆرانیەكانی (عبدالحلیم، أم كلثوم) دەگرت ، بۆ ئەوەی لێیان تێبگەم بڕیارمدا فێری زمانی عەرەبی ببم و، داوام لەهاوەڵەكەشم كرد كە هاوكاریم بكات ، ئەویش بردمی بۆ مزگەوتێكی شاری (تاوبتە)، ئیمامی

مزگەوت کە زۆر بەشەخسیەت بوو ناوی (محمد حسان عجاج)بوو، پێشوازی لێکردین، لەوەوە ناسیم و سەردانم کرد تافیری عەرەبی ببم .. لەم کەش وهەوایەدا کەوتمە هەڵسەنگاندنی مەسیحیەت و مارکسیەت وئیسلام، تا بەقەناعەتەوە ئیسلامم هەڵبژارد کە زۆر ئاسانەوکەی بتەوێت دەتوانی لەخوای خۆت بپارێیتەوە و پێویستت بەقەشەو کاهین نیە تا لەبەردەمیا دان بەهەڵەکانتدا بنێیت ، قورئان دەفەرموێت ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُواْ لِي وَلْيُؤْمِنُواْ بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾البقرة/١٨٦

بەڵێ بەقەناعەتەوە شایەتمانم هێناو بەشداریم کرد لە خولێکی زانستە شەرعیەکاندا کە وڵاتی سعودیە کردبویەوە لە بەرازیل، پاشان چووم بۆ زانکۆی ئیسلامی لەمەدینە تا بەچاکی لەئیسلام شارەزابیم، هەشت ساڵ لە وڵاتی سعودیە مامەوە و پاشان گەڕامەوە بەڕازیل بۆ بانگەوازکردن بۆ ئاینی بەرزی پیرۆزی ئیسلام .. کەوتمە وتاردان لەقوتابخانە وزانکۆ و مزگەوتەکان، تەنانەت لەپەرستگای جوولەکەو گاورەکانیش قسەم دەکردو، لە یانەی ماسۆنیەکانیش چەند جار وتارم داوە ، ئەمەش بەهۆی ئەو ئازادی بیروباوەڕەی کەلەیاسای بەرازیلدا هەیە...

شایانی باسە ئەنطوان پاش موسڵمانبوونی ناوی خۆی گۆڕی بۆ(انطوان علي الأشقر) ولەسەر تۆڕی ئینتەرنێتیش هەوڵێکی زۆردەداتبۆبلاوکردنەوەی ئیسلام..

(www.ooa.net).

٢_ گەڕانەوەی عەمر خالید :

خوای گەورە (الشکور) ە، واتە ئاگای لەکاروکردەوەکانە و لەسەر کاروکردەوەی چاکیش سوپاست دەکات ، هەمیشە لەگەڵ ئەم سیفەتەیدا لە قورئاندا سیفەتی (علیم) یش هاتووە ، (وکان الله شاکراً علیماً) تا بڕوادار دڵنیا بێت هەر کارێك بکات خوا ئاگادارێتی وبەزایە ناچێت...

بۆ نموونە : تۆ دەچیتە ژووری باوکتەوە، باوکت نوستووە و لەسەر نووکی پێ دەڕۆیت بەئەسپایی و بەبێ دەنگ تا خەبەری نەبێتەوە و ئیزعاجی نەکەیت،دیارە ئەو بەم کارەت نازانێ تا سوپاست بکات ..

دەچیت بۆ لای نەخۆشێك خەوتووە، حەزدەکەیت کەدوایی هەستا پێی بڵێن کە تۆ سەردانت کردووە !

ئەمە بۆ هەموو کەس وایە، تەنها خوای زانای بە دەسەڵات نەبێت کەهیچی لەم بوونەوەرەدا لێ ون نابێت و چاودێر و ئاگادارە بەهەموو شتێکی ئەم بوونەوەرە ورد بێت یان دڕشت !

خوای گەورە هانمان دەدات چاکەکاربین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ الحج/٧٧ کەواتە عیبادەتەکان وچاکەخوازی و چاکەکاری مایەی سەرفرازی یە ..

کاتی خۆی لە مەککە، عوسمانیکوڕی تەڵحە، بازرگانێکی سەرکەوتوو بوو ، کەسیکی ناودارو دەوڵەمەند بوو، بەڵام دژایەتی ئیسلامیدەکرد،تاکاتی هیجرەت هات و ئوم سەلەمە کەسوکارەکەی

نەیانهێشت لەگەڵ مێردەکەیدا کۆچ بکات، تاقە کوڕێکیشی هەبوو، کەسو کاری مێردەکەی لێیان سەندەوەو بردیانە لای خۆیان، ئەم ئافرەتە یەك ساڵ لە مەککەدا مایەوە، مێردەکەی لە مەدینەو منداڵەکەی لەماڵە خەزورانی و، خۆشی لای کەس و کاری بەتەنها. پاش مەینەتی و خەم و پەژارەی ئەو ماوە زۆرە بەزەییان پیاهاتەوەو ڕێیان دا بەخۆی و منداڵەکەیەوە کۆچ بکات ... بەتاقی تەنها ڕێی مەدینەی گرتەبەر کە (٤٠٠) کم بوو، لەڕێگا (عوسمانی کوڕی تەڵحە) بینی و کەزانی بەتەنها کۆچ دەکات ، غیرەتی قبوڵی نەکرد و بەحوشترەکەی خۆی بووە دەلیلی تا گەیاندیە نزیك مەدینە، ئوم سەلەمە زۆر باسی جوامێری و پیاوەتی (عوسمان) دەکات کە ئەو چاکە گەورەیەی لەگەڵ کرد ..

پاش ماوەیەك(عوسمان) یش موسڵمان بوو ،هاوەڵان دەڵێن : بەخوا هیچ هۆکارێك نابینین بۆ هیدایەتی عوسمان تەنها ئەو پیاوەتی و چاکەیەی نەبێت کەلەگەڵ ئوم سەلەمە کردی و خوای گەورەش پاداشتی دایەوە لەسەری...

لەفەرمودەیەکی(مسلم)داهاتووەکەحەزرەت(ﷺ)دەفەرموێت : پیاوێك بەبیابانێکدا دەڕۆیشت هەورێکی بینی لە ژوورسەریەوەو گوێی لەدەنگێکیش بووکە وتی :هەورەکە بڕۆ زەوی فلان ئاو بدە !

پاشان هەورەکە دەبینیٚ لە دوورەوە لەسەر باخێك دەبارێت، ئەمیش دەچێتە لای خاوەن باخەکەو لێی دەپرسێت : پێم بڵێ تۆ چی دەکەیت لەم باخەت دا ... ئەویش دەڵێت : بەروبوومی باخەکەم دەکەم بە سێ بەشەوە ، بەشێکی بۆ ماڵ و منالم ، بەشێکیشی بۆ

هەژاران ،بەشێکیشی لەباخەکەدا سەرف دەکەمەوە ، ئەویش وتی: دیارە خوای گەورە پاداشتت ئەداتەوە و ئاگای لە کارەکانتە، بۆیە ئاوا دەروی خێرت لێ دەکاتەوە و بارانت بەتایبەت بۆ دەبارێنێ !

عەمر خالیدیش لەم بوارەدا باسی ئەزموونی خۆی دەکات و دەڵێت :من پابەندنەبووم بەئیسلامەوە، تاڕۆژێك چووم بۆ (بورسعید) ، لە شەقامێکدا پیاوێکی کەم ئەندامم بینی کەلەسەر کورسی کەم ئەندامەکان بوو، خۆی بۆ نەگیرابۆوە و کورسی‌یەکەی دابووی بە قەراغی شۆستەکەدا و کەوتبووە خوارەوە و کەس نەدەچوو بەلایدا، من زۆر بەزەییم پیا هاتەوەو چووم باوەشم پیا کرد و هەڵم ساندەوەو خستمەوە سەر کورسیەکەی و دڵم دایەوە ..

من ئەمەم بۆ خوا کرد ، دیارە خواش (شاكر عليم) ە، خوا ئاگادارە پاش یەك هەفتە بەیانیەك لەخەو هەستام ودەستنوێژم شت و نوێژی بەیانیم کرد، وە هیچ هۆکارێکیش نابینم بۆ ئەو هیدایەتە ، تەنها ئەوە نەبێت کە بەرامبەر ئەو کەم ئەندامە کردم !

بەڵێ .. عەمر خالید خوا هیدایەتی‌داو ، کەوتە بانگەوازکردن و کاریگەری زۆری هەبوو لەسەر خەڵکی ، دیارە دەسەڵاتداران ئەمەیان پێ خۆش نەبوو ، بۆیە هەڕەشەیان لێکرد وداوایان لێکرد کەبەپەلە میسر بەجێ بهێڵێ ..

عەمر خالید لەم بارەیەوە دەڵێت : کە لەمیسر زۆریان بۆ هێنام و دەریان کردم ، تەنها دەم توانی بچم بۆ وڵاتی سعودیە بۆ عومرە، لەکاتی عومرەکردندا، لەتەوافی یەکەمی کەعبەی ماڵی خوادا زۆر پاڕامەوە و وتم: خوایە دڵشکاوم، فریام بکەوە و

دڵشکاویەکەم بۆ چارەسەر بکە، خوا ئاگادارە لەتەوافی دووەمدا ، پیاوێك لە تەنیشتمەوە پێی وتم: ئەوە تۆ لەکوێی؟! من ژێر ئەرزت بەدوادا دەگەڕێم و تۆ لەسەر ئەرزیت ؟! وتم: بۆچی؟ وتی: حەزرەت (ﷺ) هاتۆتە خەوم کەپێت ڕابگەیەنم لە دوو سێ ڕۆژدا کێشەکەت بۆ چارەسەر دەکەن! پاش ئەوەش کە چوومە دەرەوەی حەرەم پیاوێکی ترم بینی وتی: ها ئەوەتە فیزەی لوبنانمان بۆ وەرگرتووی دەتوانی بچیت بۆ ئەوێ..

کە لەمیسر دەریان کردم ئەوەندە پەلەیان لێکردم بواریان نەدام تەلەفونێك بکەم بۆ باوکم، بۆیە لەمەککەوە پەیوەندیم پێوەکرد و هەواڵم دایە، باوکم گریاو زۆری پێناخۆش بوو، منیش زۆر کاری تێکردم و خەریك بوو ڕازی بم بەمەرجی حکومەت وئیتر بێ دەنگ دانیشم ؟! کەچی باوکم تەلەفونی کردەوە و وتی: کوڕم سووربە لەسەر مەوقیفی خۆت، ئەوە ڕێبازو ڕەویەی پێغەمبەرانە وئاسایی‌یە کە توشی ئەو شتانە ببیت..

لەلوبنانیش لەگەڵ برادەرێکدا لەژورێکدا دەژیاین و زۆر شەو بەیەکەوە لەتاو بێ وەزعیمان دەگریاین ، زۆر دوعامان کرد تاخوا دەرگای خێری بەڕوومان دا کردەوە...

بەڵێ .. بەڕاستی هەر وایە هەرکەس بۆ خوا بێت خواش بۆ ئەوە، دەرگا لەعەمر خالید کرایەوە بەجۆرێك کەبەهۆی بەرنامەکانی کەناڵە فەزایی‌یەکانەوە بووە کەسایەتیەکی جیهانی، زیاتر لە ملیۆن و نیوێك لاو لەسەرتاسەری جیهانەوە بەشداریان کرد لە(صناع الحیاة) دا، کەبە هەموان ژیان بنیات بنێنەوە و وڵات بەرەو پێش

بەرن نەك هەر موسڵمان بەڵكو لاوە مەسیحیەكانیش بوون بەشوێنكەوتەی،ئەمە وای كرد كەڕێكخراوە نێو دەوڵەتیەكان هاوكاری بكەن بۆ كارە مەزنەكانی لە ڕووبەڕووبوونەوەی تلیاك و جگەرە و دیاردە نامۆكانی ناو كۆمەڵ ..

باشە ئەگەر ڕووناكی خۆر بەبێژنگ بەری نەگیرێ، ئەی بەچی دەتوانرێ و كێ دەتوانێ ڕێ لەنووری ئیسلام بگرێ، لەكاتێكدا كەخوای گەورەی بالادەست دەیەوێت بگاتە سەرجەم مرۆڤایەتی؟! ﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِؤُواْ نُورَ اللّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللّهُ إِلاَّ أَن يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ التوبة/٣٢.

٣- قورئان دڵان كەمەندێش دەكات ..

خوای گەورە پەیمانی داوە كەقورئان بپارێزێ ، ئەوەتا پاش چواردە سەدە ئەنجامی ئەو پەیمانە دەبینین قورئان پارێزراوە، لەپەڕاودا، لەدڵاندا، لەپەڕەكانی ئەنتەرنێت دا، قورئان تاكە پەڕاوە كە ملیۆنەها كەس لەبەریان كردووە، نەك ئەوانەی كە زمانی عەرەبی دەزانن، تەنانەت ئەوانەش كەهیچ لەزمانی عەرەبی نازانن، هەر ئەوانەش نا كەخوێندەوارن بەڵكو ئەوانەش كە نەخوێندەوارن بەچاكی لەبەریان كردووە ، جا نەك هەركەسی خاوەن تەمەن وبالغ بەڵكو منالی حەوت هەشت ساڵیش توانیویەتی هەمووی لەبەر بكات !! ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ﴾القمر .

لەبەریتانیا زیاتر لەسەد هەزار منالی موسڵمان دوای تەواوبوونی خوێندنی ڕۆژانەی قوتابخانەیان ڕوودەكەنە حەوت سەد مزگەوت بۆ فێربوونی قورئان و لەبەر كردنی، ئەمە بێجگە

لەوەی کە زیاتر لە سەد و بیست قوتابخانەی ئیسلامی سەربەخۆ هەیە کەمنالان فێری قورئان وئیسلام دەکەن ..

ئەوەی سەیرە ئەوەیە کە ئەوروپا بۆ خۆی خزمەتی قورئانی کردووە ، ئەوەتا لەساڵی ١٥٣٧ ی زاینیدا یەکەم نوسخە ی قورئان چاپ کرا لەشاری ڤینیسیا (البندقیه) لەئیتاڵیا، کە ئەو نوسخەیەش لەیەکێ لەکەنیسەکانی ئیتاڵیادا ماوەو پارێزراوە. پاش ئەوە چاپێکی چاکی تری قورئان بۆ یەکەم جار لەشاری (هامبۆرگ)ی ئەڵمانیا کرا لەساڵی ١٦٩٤ زاییندا، ئینجا شاژنی رووسیا لەساڵی ١٧٨٧ دا یارمەتی چاپکردنی دا، پاشان لەساڵی ١٨٧٧ زایین دا لە(ئاستانە) لە دەوڵەتی عوسمانی چاپکرا .. ئێستاش لەولاتی سعودیە لەشاری مەدینە لە کۆمەڵگەی شا فەهد کە لە ساڵی ١٩٨٤ دا دامەزراوە ساڵی زیاتر لە دە ملیۆن قورئان چاپ دەکرێ.. بەڵام ئاخۆ دوژمنان ئاگایان لەمەنەبێ و هەروا دانیشتبن ؟! نەخێر !!

لەبەریتانیا ئێستا دەیانەوێت بەربەست دروست بکەن لەڕێی قوتابخانەکانی سەر بەمزگەوتەکان، گوایە منالان باش مامەڵەیان لەگەڵدا ناکرێت ؟! لەپاکستانیش کە دەهەزار قوتابخانە هەیە و (١,٧) ملیۆن قوتابیان هەیە، میری هەڕەشەی ئەوە دەکات هەر قوتابخانەیەك لای حکومەت خۆی تۆمار نەکات دادەخرێت ... ئەمریکاش دیارە لەپشت ئەم کارەوەیە و بڕی (١٠٠) ملیۆن دۆلاری بۆپاکستان داناوە کە بەکاری بهێنێت بۆ ڕێگرتن لە قوتابخانە ئیسلامیەکان ...

شایەنی باسە لە پاکستان هەر سێ ماڵ و حافزێکی قورئانی تیایە ، کە دەکاتە نزیکەی حەوت ملیۆن حافز... لە ولاتانی تریش هەروایە ، دکتۆر (محمد الراوی) کە خەڵکی میسرە و بانگخوازێکی گەورەیە وپێی دەڵێن (الرجل القرآني) دەڵێت :لە نەیجیریا بووم، پیاوێکی سەوزە فرۆش لەبەردەرگا سەوزەم لێ دەکڕی و یەك پیت لەزمانی عەرەبی نەدەزانی، حافزی قورئان بوو، سوورەتی ئەعرافی بۆ خوێندم، کەبەڕاستی خۆم حافیزی قورئانم سورەتی ئەعراف لەبەر کردنی زۆری دەوێت، خوا ئاگادارە بەجۆرێك خوێندی سەرسام بووم ، تاقە هەڵەیەکی تەنانەت لە تەجویدیش دا نەکرد ..

کاتێ لەولاتی سعودیەش لە زانکۆ وانەی قورئانم دەوتەوە: لە هۆڵی زانکۆ من قورئانم بۆ دەخوێندن و بۆم تەفسیردەکردن، زۆر لە قوتابیەکان هۆن هۆن فرمێسك دەهاتە خوارەوە بەچاویاندا..

لەم بارەیەشەوە ڕۆژهەلاتناس (لورا فاگلیری) دەڵێت: (تەنها لە میسردا ئەوەندە حافیزی قورئان هەیە کە ژمارەیان زیاترە لەوانەی کە لە هەموو ئەوروپادا دەتوانن ئینجیل بخوێننەوە) ..

قورئان ئێستا بە زیاتر لە سەدو سی زمان واتای لێکدراوەتەوە و زۆرترین کەس بەدەستی دێنێ و زۆرترین کەسیش دەیخوێنێتەوە، لەکاتێکدا کەئینجیل ڕۆژ بەڕۆژ خوێنەرانی کەم دەبنەوە، هەرچەندە ماوەیەك لەمەوبەر قەشەیەکی ئینگلیزی بەناوی ((هنتون)) لە ئوستورالیا ئینجیلیکورتکردۆتەوەو ناوی ناوە (بایبل المائة دقیقة) واتە ئەو ئینجیلەی کەلە سەدخولەکدا

دەخوێنرێت ! ئینجا زۆر کەم کەسیش دەیخوێنێ و ئەوانەش کەبتوانن لەبەری بکەن هەر زۆر کەمن وەیان هەر نین ؟! . (گۆڤاری المجتمع ، ١١/٦/ ٢٠٠٦).

٤_موسوڵمان بوونی گۆرانی بێژی ئەمریکی سیلەرز :

ئەم گۆرانیبێژە دەڵێت : ڕۆژێك لە شاری فرجینیا بەلای مزگەوتێکدا تیپەڕیم گوێم لەدەنگێك بوو ،وام زانی گۆرانی بێژە ، کە نزیك بوومەوە ، کابرایەك لەسوچێکدا دانیشتبوو شریتی دەفرۆشت، وتم: ئەوە دەنگی چ گۆرانی بێژێکە؟! وتی: ئەوە گۆرانیبێژ نیە، قورئان خوێنە ؟! شریتەکەم لێ کڕی وتم: ناوی چی‌یە ؟! وتی :خالد القحطاني ...

لەسەیارەکەمدا گوێم لەشریتەکە گرت، نەمتوانی سەیارەکەم لێبخوڕم ناچار وەستام، بەدڵ گوێم گرت، تەواو هەست وهۆشمی هەژاند و هەموو خانەکانی لەشم خۆشیەکەی چەشت ..

دواتر چووم بۆ لای عازف گیتاری تیپەکەمان کەناوی کریس بوو ، موسڵمان بووبوو ناوی خۆی کردبوو بە (خەلیل) .. چووم بۆلای تێمبگەیەنێ ئەو کاریگەرە گەورەیە چی‌یە کە قورئان هەیەتی لەسەر دڵ ودەروونم ..

ئەویش شریتەکەی لێداو کەوتە وەرگێڕانی بۆم .. ئەوەی سەیرە سوورەتی (الشعراء) بوو ، منیش بۆ خۆم (شاعیر)م ..

موسوڵمانبوونیخۆمم ڕاگەیاندو ناوی خۆم کرد بە (هارون سیلەرز) . بیرم کردەوە کە لە ڕێی دەزگایەکەوە خزمەت بەئیسلام بکەم بۆیە دەزگای (ئەوانەی بیر دەکەنەوە لەبەرهەم) م دامەزراند،

ئنجا پەیوەندیم کرد به شێخ (خالد القحطاني)یەوە، کەئایا ڕێم دەدات ئەو قورئانەکە بخوێنێ و ئێمەش ئایەت بەئایەت بە دوایدا بە زمانی ئینگلیزی ڕاڤەی بکەین، تا خەڵکی باشتر لە قورئان تێبگەن؟ ئەویش ڕازی بوو.. (ئەم ڕووداوە (نجیب الرفاعی) لەپەڕاوی (الذین تأثروا بقراءة القرآن) دا باسیکردووە)...

٥ _ **شیخ محمد حسان کە بانگخوازێکی میسری‌یە لە وتاری** (وقفة مع النفس) **دا دەڵێت**: لە گەشتێکی بانگخوازیدا لە لوس ئەنجلوس وتارم دەدا، دوای وتارەکە برادەرێك داوای کرد کە هاوەڵێکی ئەمریکی‌دەیەوێت لەسەردەستما موسڵمان بێت، برادەرە ئەمریکیەکە هاتە پێشەوە، باسی بەسەرهاتی خۆی کرد کە خاوەنی کۆمپانیاو پارەوسامانی زۆرە و لەبەرئەوەی بەختەوەر نەبووە شانزە جار هەوڵی خۆکوشتنی داوەو ڕزگارکراوە، تا ڕۆژێك لەیەکێ لەکۆمپانیاکانی کارمەندێکی خۆی دەبینێ کە قاچی لەسەر دەست شۆر دەشوات، ئەمیش تووڕە دەبێ و دەڵێت: چۆن پێ دەخەیتە ئەو دەستشۆرەوە کەمن دەم وچاوی لەسەر دەشۆم؟! کارمەندەکەش دەڵێ: من ڕۆژی پێنج جار قاچم دەشۆم!! لای سەیر دەبێ، چۆن ئەو پێنج جار قاچی دەشوات لەکاتێکدا ئەم ڕۆژی یەکجار دەموچاوی دەشوات، بۆیە کەپرسیاری ئەمەی لێکرد لەوەڵاما وتی: من دەستنوێژدەشۆم بۆ نوێژکردن،وتی: بۆتۆ ڕۆژی پێنج جار نوێژ دەکەیت ؟! وتی: بەڵێ !..

وتی: دڵئارام وئاسودەیت؟! وتی :بەڵێ ، چونکە لای ئێمە ئەگەر تووشی خۆشی ببین سوپاسی خوای لەسەر دەکەین و خێرە

بۆمان، ئەگەر تووشی ناخۆشیش ببین ئارام دەگرین بەوەش خێرمان بۆ دەنوسرێ، کەئەوەش فەرمودەی پێغەمبەرەکەمانە (عجباً لأمر المؤمن ان أمره كله خير، إن أصابه سراء شكر فكان خيراً له ، وإن اصابه ضراء صبر فكان خيراً له) ..بۆیە بڕیارئەدات ئەمیش موسڵمان بێت ..

جا کەئەمانەی باس کرد ، شایەتمانمان فێرکرد و لەدوای منەوە وتیەوە: اشهد أن لاإله إلا الله وأشهد أن محمدا رسول الله .. پاشان لەشی کەوتە لەرزەو زۆر گریا، ئینجا وتی: ئەم وشانە چییان تیا دانراوە ئاوا کاریگەریان هەیە؟! وتم: دڵفراوانیو ئاسوودەیی و ئارامی تیادانراوە، وتی: بەخوا یەکەم جارە هەست بەو دڵفراوانی و ئاسوودەیی یە دەکەم ..

٦_ موسڵمانبوونی قەشەی مەدەغەشقەر ئەندریانا سۆلۆ :

قەشە ئەندریانا سۆلۆ فیکتۆر موسوڵمانبوونی خۆی ڕاگەیاند لە مەدغەشقەر و ناوی خۆی کرد بە(زەکەریا) ، بەڕێوەبەری نووسینگەی(جمعية العون المباشر) لە مەدەغەشقەر چاوپێکەوتنی لەگەڵ سازکرد و لەهۆکاری موسڵمانبوونی پرسی، ئەویش وتی: لەماڵێکی گاوردا گەورە بووم کە ئەندامەکانی هەموو بەگەرمی هاتوچۆی کەنیسەیان دەکرد، تا لە کۆتایی ساڵانی هەشتاکاندا لەلایەن سەرۆکایەتی کەنیسەکانەوە کرام بەبەرپرسی کەنیسە .. من هیچی وام لەئیسلام نەدەزانی، ئەوە نەبێت کە

لەکۆبوونەوەکاندا باس دەکرا کە خەڵکانێکی زۆری مەسیحی بەرەو ئیسلام دەچن ، کاتێ مزگەوتی (امبادریکا) لە (لۆکۆمبی) دروستکرا زۆرمان پێناخۆش بوو ، ئێمە زۆرمان لەخەڵکی دەکرد کە ڕێ لەمناڵەکانیان بگرن بچن بەرەو ئیسلام، ئێمە هەرچیمان دەکرد سەرکەوتوونەبووین بۆ ڕێگرتن لە بڵاوبوونەوەی ئیسلام. هۆی موسڵمانبونیشم دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی کە بەردەوام کۆبوونەوەمان دەکرد بۆ ڕێگرتن لە بڵاوبوونەوەی ئیسلام، ئەم کۆبوونەوانە وایان لێکردم بیر بکەمەوە، باشە بۆچی دژایەتی ئەو دینە دەکرێت، بڕیارم دا موسڵمان ببم ودەست هەڵبگرم لەو هەموو نازونیعمەتەیکەکەنیسە خستبوویە بەردەمم، خولێك بۆ موسڵمانە تازەکان کرایەوە لەشاری (ساکوانا) ، منیش کەوتمە ڕێ بۆ ئەو خولە، سیانزە کیلۆمەتر بەپێ ڕۆیشتم، لەخولەکەدا بەشداریم کرد، بڕیارم دا کە هەوڵ بدەم لەگەڵ کەسو کارو عەشیرەتم دا تا قەناعەت بکەن بەئیسلام و موسڵمان ببن .. (گۆڤاری الکوثر) ..

ئەوەی جێی سەرنجە لە موسوڵمانبوونی ئەم کەسانەدا ئەوەیە، کە هەرئەوەندەی موسوڵمان بوون، دەمودەست دەیانەوێت خەڵکی بانگ بکەن بەرەو ئیسلام، کەبەڕاستی ئەمەش دەبێتە مایەی بڵاوبوونەوەی ئیسلام بە خێرایی، کەئەمەش دیارە مایەی ڕوو سووری دنیاو قیامەتە، چونکە بانگەوازکردن باشترین هۆکارە بۆ بەدەستهێنانی ڕەزامەندی پەروەردگار ئەوەتا حەزرەت (ﷺ) دەفەرموێت ﴿ نضر الله امرءاً سمع منا حديثا فبلغه كما سمعه فرب مبلغ احفظ من سامع ﴾ ..

٧- موسڵمانبوونی قەشەی میسری ئیسحاق هیلال مەسیحە :

ناوبراو لەبارەی موسڵمانبوونیەوە دەڵێت: لە دایك و باوكێكی مەسیحی لەدایك بووم، کەهەر لەمناڵی‌یەوە بەشیری دژایەتی ئیسلام گۆشیان كردم، بەڵام كاتێك گەورە بووم كەوتمە لێكۆڵینەوەی ژیانی پێغەمبەران، کەبەوەش نائارامی‌یەكی دەروونیم بۆ دروست بوو، زۆر پرسیارم لا گەڵاڵە بوو كە لەناو قوتابیانی هاوەڵمدا باسم دەكرد، بەدوای وەڵامی ڕاست دا دەگەڕام، ئەمەش وای لە (بابا شنودە) گەورەو پێشەوای قیبتیەكانی میسر كرد كەپێش وەخت بمكات بە قەشە تا دەمكوت ببم، زۆر لاشی لێ دەكردمەوە و خێروبێری بەسەرا دەڕشتم .. بەڵام من لەگەڵ هەموو ئەوانەدا سوور بووم لەسەر ئەوەی كە لەهەقیقەتی ئیسلام شارەزا ببم! بەنهێنی پەیوەندیم پەیداكرد لەگەڵ هەندێ موسڵمانداو كەوتمە دیراسەی ئیسلام، كاتێ داواشم لێكرا كە نامەی ماجستێرەكەم ئامادەبكەم لەسەر (بەراوردكردنی ئاینەكان) ، نامەیەكی چاكم ئامادەكرد، كەچی سەرپەرشتیاری نامەكەم ڕازی نەبوو بەوەی كە وتبووم (محمد) (ﷺ) نێرراوی خوایە و حەزرەتی عیسا (سەلامی خوای لێ بێ) مژدەی داوە بە هاتنی.. نامەكە لەكەنیسەی ئینكلیكی لەقاهیرە وتوویژی لەسەركرا، سەرەنجام باباشنودە نامەكەمی ڕەتكردەوەوچاودێری‌یەكی توندیشیان خستە سەرم كەنەمدەتوانی‌بەئاسانی پەڕاوی ئیسلامیم دەست بكەوێت ..

ڕۆژێك ئەچووم بۆیادكردنەوەی لەدایكبوونی مەریەم لە ئەسكەندەریە، پاش ئەوەی لە شەمەندەفەر دابەزیم سواری

پاصێك بووم بە جل وبەرگی قەشەیەتیەوە، منالێك کەناميلكەی دەفرۆشت سەرکەوتە ناو پاصەکەو ناميلكەکانی پیشانی دانیشتوان دەدا تا لێی بکڕن ومنی پەڕاند، لەدڵما گرێیەك دروست بوو، بۆ دایە دەست هەمووان و پیشانیدان من نەبێت، لێم پرسی: کوڕم بۆچی ئەو ناميلكانەت دایە دەست هەمووان من نەبێت ؟!

وتی؟! چونکە تۆ قەشەیت ! ئینجا تێگەیشتم کەمن شایانی ئەوە نیم دەست بدەمە ئەو ناميلكەیە هەرچەند بچوکیش بوو! داوام لێکرد کە دانەیەکم پێبفرۆشێ، وتی: ئەم ناميلكانە ئیسلامین ! ئینجا دابەزی لە پاصەکە، منیش هەروەك لەبرسا مردوویەك بەدوای ناندا ڕابکات دابەزیم بەدوایدا و بەزۆر دوو ناميلكەم لێکڕی .. کەگەیشتمە کەنیسە چوومە ژووری تایبەتی میوانداری، هەرچەند زۆر ماندووی سەفەر بووم سەیری یەکێکیانم کرد (جزمی عم) بوو، کردمەوە سوورەتی (ئیخلاص)م بینی، خوێندمەوە هەست وهۆشی هەژاندم ، ئەوەندەم دووبارە کردەوە هاتە بەرم ، هەستم بەدڵئارامی و خۆشیەکی زۆرکرد .. ئالەو کاتە دا قەشەیەك هاتە ژوورەوەو بانگی کردم و وتی(ابونا إسحاق) ، چومە دەرەوە و بەدەنگی بەرز بەڕوویدا بەبێ ئەوەی هەست بەخۆم بکەم (قل هو الله) م خوێند! چووم لەسەر کورسی ئیعتراف دانیشتم خەڵکی داماو دەهاتن لەبەردەمم دا دانیان ئەنا بەتاوانەکانیانا، گوایە من لێیان خۆش بم، من زمانم لاڵ بوو نەمدەزانی چیان پێ بڵێم ، من چیم لەخەڵکی خۆش ببم ، قل هوالله لەخەیاڵما بوو، کە خوایەکی بالا دەست هەیە لەهەموان گەورەترە

و لێخۆش بوون بەدەست ئەوە، بۆیە زۆر گریام ، چومە لای یەکێ لەقەشە گەورەکان وتم (من لەگوناهیخەڵکی خۆش ببم ئەی کێ لە گوناهی من خۆش ببێ؟! وتی: پاپا، وتم ئەی کێ له (پاپا) خۆش ببێ ؟

لێم ڕاست بۆوەو قیژانی بەسەرما (تۆ قەشەیەکی شێتی، ئەوەش کە تۆی دامەزراندوە هەرشێتە ؟!) پاش ئەمە بڕیاری پاپام بۆ دەرچوو کە بەند بکرێم!

جا هەر بەندکردن نەبوو بەڵکو کەبردیانم پێشوازیەکەم وابوو کە هەر قەشەیەك و دارێکی بەدەستەوە بوو کە بەلایا تێدەپەڕیم دارێکی پیادەماڵیم و دەی وت (ئەمە پاداشتی ئەوەیە کە ئاینەکەی و کەنیسەکەی بفرۆشێ)!

پاش سێ مانگ ئەزیەت و ئازار بردیانم بۆلای گەورەی قەشەکان تا ئامۆژگاریم بکات، کەچی وتی (کوڕم .. خوا چاکەکاران ون ناکات، ئارام بگرە و چاوەڕێی پاداشتی خوا بە، (وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مَخْرَجاً، وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ) ، له دڵی خۆمدا وتم : ئەوە قسەی ناوکتێبی پیرۆز نیە وقسەی قەشەکان نیە، ئەوەندەی تریش سەرسامیم زیادی کرد کە وتی (کوڕم ئامۆژگاریم بۆت ئەوەیە کەخۆت دەرمەخەو خۆت ئاشکرا مەکە تا هەق ئاشکرا دەبێت ، بازۆریشی پێبچێت) ، ئاخۆ مەبەستی لەم قسانە چیبێ؟ ..

زۆری نەخایەند لەقسەکانی حاڵی بووم !بەیانیەکیان دواکەوت، چووم لەخەو خەبەری بکەمەوە، کە دەرگاکەم کردەوە

بینیم وەك موسڵمانان نوێژی بەیانی دەکات، لە شوێنی خۆم وشك بووم ، دەرگاکەم بەسوکی داخستەوە ! دوایی کەزانی ئاشکرابووە لام ، هات و وتی: کوڕم ئەوەی بینیت پەردەپۆشی بکە و سەترم بکە خوا سەترت بکات، بەڕاستی من وا بۆ ٢٣ ساڵ دەچێت ئاوام وخەو وخۆراکم قورئانە، بەڕاستی مرۆڤ ئەبێ دوای هەق و ڕاستی بکەوێت ..

پاش چەند ڕۆژێك لەوڕووداوە فەرمانم بۆ دەرچوو کە بگەڕێمەوە کەنیسەیەکی ناوچەیەکی تر، ئنجا چووم لەگەڵ کۆمەڵێکدا بۆ مژدەدان لە ناوچەی(واو) لەسۆدان، پاش ئەوەی گەڕاینەوە لە کەشتیەکەدا ئەو چەند کەسەی بووبوون بەگاور و لەگەڵمان هاتبوون بەسەرم کردنەوە، ئەوەی سەیر بوو یەکێکیان کەناوی (محمد ئادەم) بوو بینیم وەك موسڵمانەکان نوێژ دەکات، قسەم لەگەڵ کرد زۆر سووربوو لەسەر ئیسلامەتیەکەی و وتی (ڕاستە من جەستەم فرۆشتوە بە ئێوە لە نەبوونیدا ، بەڵام دڵ و عەقڵم موڵکی خوای تاك وتەنهایە و نایفرۆشم بە هەموو کنوزی دونیا، وە من شایەتی دەدەم کە (لا إله الا الله محمد رسول الله)..

پاش ئەمانە هەمووی ویستم موسڵمانبونی خۆم ڕابگەیەنم، ڕۆیشتم بۆ چەند بەڕێوبەرێتی‌یەکی ئاسایش تا موسڵمانبوونم بۆ تۆمار بکەن، نەیان کرد تا کۆمەڵێ قەشە هاتن وکەوتنە گفتوگۆ لەگەڵما، کە زانیان قسەکانیان سوودی نیە لە گەڵما هەڕەشەیان لێکردم کە چیم هەیە دەستی بەسەردا دەگرن، کەبایی چوار ملیۆن جونەیهی مصری دەبوو، ئەمە بێجگە لەچەند دوکانی ئاڵتون کە

هەمبوو، ناچار دەستم لە هەمووی هەڵگرت لە پێناو خواو ئیسلامدا، کەنیسە بەوەش وازیان نەهێناوخوێنیان حەڵاڵ کردم و سێ جار هەوڵی تیرۆرکردنم درا لەلایەن براکەم وئامۆزاکانمەوە کە گاور بوون، سەرەنجام فیشەکێ بەر گورچیلەم کەوت وئێستا بەیەك گورچیلەوە دەژیم و، باوك و دایکیشم کەزانیان موسڵمان بووم لە داخا خۆیان سوتان (ولا حول ولا قوة الا باللّه)

(www.denana.com)

٨_ لەکۆڕاڵی کەنیسەوە بۆ بانگخوازی

ئەمەش چیرۆکی موسوڵمانبوونی کەسایەتی‌یەکە کە لە کۆڕاڵی کەنیسەدا کاری کردووە و پاشان بووە بە موسڵمان، ئەویش محمد سوماوی یە لە فلیپین، لە سەرەتادا بووە بە مەسیحی وزۆر بە توندی ئیلتزامی بەم ئاینەوە کردووەو، گرنگی داوە بە کاتەکانی نوێژی کەنیسەو سەرجەم ڕێ و ڕەسمەکانی تری ناو کەنیسە و، بووە بە سروودبێژی کەنیسەش لە چوار چێوەی کۆڕاڵی ئاینی و، دایك و باوکیشی زۆر پەیوەست بوون بەم ئاینەوە .

محمد سوماوی دەڵێت :

سەرەتای گەشتەکەم لەگەڵ هیدایەتدا دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی ١٩٩٠ کاتێك عێراق کوەیتی داگیرکرد، من لە بنەڕەتدا باوەڕم بەخوای گەورە هەبوو، کاتێك کە مەسیحی بووم پرسیاری زۆر ڕوو بەڕووم ئەبوویەوە، هەمووکات لەسەرجەم بۆنە ئاینییەکاندا بەشدار ئەبووم و ئەندام بووم لە تیپی کۆڕاڵی ئاینی کە سروودمان بۆخوا دەووت، عیسام بەخواو کوڕی خوا ئەزانی، لەمنداڵیمەوە ئەمە فێر بووبووم و خوێندبووم .

بەڵام هەروەك ووتم پرسیار زۆر لەلام درووست ئەبوو نەم ئەتوانی باوەڕ بەوە بکەم کە ئەیکەم، لەدوای ئەم هەموو بەندایەتی کردنەشمەوە هیچ ئارەزوویەکەم نەبوو هێندە نەبێت کەوەك مەسیحیەکی کاسۆلیکی بژیم .

لەفلیپین ئاسنگەربووم و، شوفێریشم ئەکرد و بەرامبەر بە بڕێك پارەی کەم خەڵکیم لەجێگایەکەوە بۆجێگایەکی تر ئەگواستەوە .

ڕۆژێك لە ڕۆژان بەخەیاڵمدا نەهاتبوو كە سەفەر بكەم بۆ دەرەوەی فلیپین، بەتایبەتی بۆ كوەیت تالەوێ كار بكەم، وام ئەزانی كەئەم كارەم وام لێناكات سەفەربكەم بۆ دەرەوە وسەروزیادمە .

بەحیكمەتێك كەخوای گەورە دەیویست خوشكە گەورەكەم سەفەری كرد بۆ كوەیت تا لەوێ كار بكات پێش داگیركردنی كوەیت ، وەلەو ماوەیەدا كە لەوێ بوو كوەیت داگیركرا لەلایەن عێراقەوە ، بۆماوەی حەوت مانگ، هیچ خەبەرێكمان نەبوو لەبارەیەوە تادڵنیامان بكاتەوە و بزانین خەریكی چی‌یە،ئەوەش كە زیاتر پەرۆشی كردین ئەوەبوو كە ئێمەچەند برایەك بووین وتەنها ئەوخوشكەمان هەبوو، لای دایك و باوكیشمان زۆر خۆشەویست بوو، لەوماوەیەدا خێزانەكەمان تەواو نارەحەتی باڵی بەسەردا كێشابوو و دایك و باوكیشمان زۆر پێوەی مەشغوڵ بوون، وەلەبەر زۆری ڕووداوەكان ئەو هیوایەمان لەدەستدا كە مابێت و من لەناو براكانمدا لەهەموویان گەورەتر بووم، بۆیە ئەركی سەرشانم بوو كە بەدوایدا بچم بزانم ماوە یان مردووە ؟

ئەمەش هەروا ئاسان نەبوو ، پێویست بوو بكەومە پرسیار كردن لەهەموو كەسێك كەپێش ئەو و دوای ئەویش لەوێبوون و، لەمانەش گرانتر ئەوە بوو ئەگەر مردبێت چی بكەم؟

یان ئەگەر ماوە لەكوێیە ؟ ئەمەش هەمووی تەنها بۆ لای خوای گەورە دەگەڕایەوە .... دڵخۆشی دایك و باوكم ئەدایەوە تا هەرچۆن بێت فرمێسك نەڕێژن و ئاهێك بەبەریاندا بێنمەوە، بەهەرحاڵ ئێمە هیوامان لەدەستدا و هیچ ئاواتێكمان نەما كە بگەڕێتەوە بۆلامان .

پاش تێپەڕبوونی نۆ مانگ بەسەر دیارنەمانیدا نامەیەکمان پێگەیشت کە ئەم ماوەیە ماوەی لەدایك بوونی منداڵێکە ئەمەش وەك لەدایك بوونی ئەم خووشکەم وابوو بەلای ئێمەوە .

لەنامەکەدا باسی ئەوەی کردبوو کەئەو ماوە و ژیانی زۆر باشە و لەو ماوەیەدا بووە بە مسوڵمان و خوای گەورە هیدایەتی داوە و ناوی خۆشی گۆڕیوە و شووی بە کوەیتیەك کردووە ، دیارە ئەمە بەلای ئێمەوە گرنگ نەبوو هێندەی ئەوەی کە زانیمان ماوە و سەلامەتە و لە ژیاندایە، هەموو خێزانەکە دڵخۆش بوو دایکم لەخۆشیدا دەستی کرد بەگریان و سوپاسی خوای کرد بۆ سەلامەتی خورشکەکەم .

پاش دوو مانگ بەسەر ئەم نامەیەدا نامەیەکی ترمان پێگەیشت کە تیایدا داوای لە من کردبوو کە پێویستی زۆری پێمەو دەیەوێت هەرچۆنێکە سەفەربکەم بۆلای بۆ کوەیت و لەلای بم، بەهەرحاڵ من لەناوەڕۆکی نامەکە تێنەگەیشتم هێندە نەبێت کەئەو پێویستی بەمنە دیارە هەروەك باسم کرد ئەو خوشکی تاقانەم بوو بۆیە پێویست بوو لەسەرم کە بچم و دڵنیایم لێی بەتایبەتی کەزۆر بیرم دەکرد و هەروەها بارودۆخیش گونجاو بوو بۆم

خوای گەورە سەرجەم هۆکارەکانی بۆ ئاسانکردم بۆ ئەم سەفەرە ی هەموو وەرەقە و جەواز سەفەر و بابەتەکانم ئامادەکرد و ناردم بۆ لای خوشکەکەم و پاشان ئەوە بوو ڕەزامەندیم بۆهاتەوە تابچم بۆ کوەیت و ، لە ٢٨ نۆفەمبەری ١٩٩٢ دا سەفەرم کرد .

لەگەڵ گەیشتنم دا بۆ کوەیت چەندین پرسیار لە بارەی ئەم ژیانە نوێیەمەوە لە مێشکمدا درووست بوو، خوشکەکەم زۆر بە پەرۆش بوو، بۆ هەر یەکێکیشمان خەونێك بوو کە ئەویترمان ببینین، بۆیەکاتێك بینیمی زۆر گریا و چەندین جار دووپاتی کردەوە ئایا خەون نابینیٚ ، منیش باوەڕم نە ئەکرد کەئەو ببینم بۆیە زۆر سوپاسی خوای گەورەم کرد، خێرا ئەو دەستی کرد بەپرسیارکردن لێم لە بارەی باوکم و دایکم و براکانم ؟

پاشان لەگەڵ مێردەکەیدا بردیانمەوە بۆماڵەکەیان کە لە ناوچەیەکدا بوو کۆمەڵێك تەلاری تیابوو، ماوەیەك لەگەڵیدا مامەوە و دەستیان کرد بەبانگەشەکردنم بۆئیسلام، هەروەك ئەوەی منی لەفلیپینەوە هێنابێت بۆ ئەو مەبەستە، پرسیارم لێکردن ئایا بوون بە مسوڵمان بەزۆرە ؟! زۆر بە ڕوونی وەڵامیان دامەوە کەنەخێر ئیسلام بەو جۆرە نیە و زۆرکردن لە ئایندا نیە وتم باشە کەواتە وازم لێبێنن تاخوای گەورە خۆی حوکم ئەدات بەسەرمدا !

لێتان ناشارمەوە دەستم کرد بەبیرکردنەوە لەئیسلام ولەوەی بۆچی خوشکەکەم چووەتە ناو ئەم ئاینەوە؟ وەپاشان ئێستا بۆ بانگەوازی بۆ ئەکات ؟

داوام لێکردن کەئەمەوێت ئیسلام بخوێنم و، پێویستە کە هیچ نەبێت فرسەتێکم بدەنیٚ تالەم ئاینە تێبگەم، ئەوانیش ئەمەیان زۆر بەخۆشییەوە لێوەرگرتم و، ڕێزی ئارەزووەکەیان گرتم و دەستم کرد بەفێر بوونی بنەما و پرەنسیپەکانی ئیسلام، من پەلەم نەئەکرد لە گەڕان بەدوای ئاینی نوێدا و، ماوەی مانەوەم لەگەڵیاندا بەردەوام

گوێم لەبانگ ئەبوو (الله اکبر – الله اکبر)، وەیەکەم شتێك کەزانیم بریتی بوو لەمانای ئەم بانگە کە مسوڵمانان بۆ نوێژکردن بانگ ئەکات.. کەئەمەش لەچەند کاتێکی دیاریکراودایە لە ڕۆژو شەودا. لەبەرامبەر ئەمەشدا چەندین جەرەس و زەنگ هەیە کە جگە لە ئاگادار کردنەوە هیچی تر ناگەیەنن، جیاوازییەکی گەورە هەیە لە نێوان بانگکردنی مەسیحی کە هەموو هەفتەیەك لە یەك شەممەندا زەنگ لێدەدرێت ، لەگەڵ بانگکردنی ئیسلامدا کە لەڕۆژێکدا پێنج جار بانگیان دەکات بۆ ملکەچی بۆخوای گەورە .

ڕۆژەکان تێئەپەڕین و کاتێك کە خووشکەکەم و مێردەکەیم دەبینی نوێژ ئەکەن بەیەکەوە هەستم ئەکرد کە ئەوان لەوپەڕی ئارامی و دڵنیایدان و لێرەوە وردە وردە خۆشەویستی ئیسلام چووە دڵمەوە .

ڕۆژێکیان خووشکەکەم و مێردەکەی چوون بۆ سەردانی هەندێك خزمیان و منیان لەماڵەوە بەتەنها بەجێهێشت و سەیری تەلەفزیۆنم ئەکرد بۆ زانینی هەواڵەکان و تا بزانم لەجیهاندا چی ڕووئەدات ئەوەی جێگای سەرسوڕمان بوو کەتەلەفزیۆنەکەم داگیرساند لەسەر کەناڵی دووی کوەیت بوو کە بەرنامەکانی خۆی بە زمانی ئینگلیزی بڵاوئەکاتەوە ، کە لەو کاتەدا مەوعیدی بەرنامەی (شێخ صلاح راشد)بوو، ئەمەش بەڕاستی قەدەرێك بوو لەلایەن خوای گەورەوە بۆم ڕێکخرا بوو (وَإِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ) لەو کاتەدا شێخ صلاح راشد ئەمینداری گشتی لیژنەی ناساندنی ئیسلام بوو، ئەمەش لەمانگی ڕەمەزانی پیرۆزی ساڵی ١٩٩٣دا بوو،

لەو بەرنامەیەدا باسی لە پەیوەندی ئیسلام دەکرد بە ئاینەکانی ترەوە و باسی لەئیسلام و مەسیحیەت کرد، وەباسی لەعیساو محمد (ﷺ) کرد لەئینجیلدا و لێرەوە بەجدی کەوتمە بەدواداچوونی ئەم بەرنامەیەو زۆر بە شەوقەوە هەموو ئێوارانێکی چوارشەممە چاوەڕێیم ئەکرد، لەم بەرنامەیەوە بیستم کە محمد (ﷺ) هەواڵی بەپێغەمبەر بوونی لە ئینجیل و تەوراتدا هاتووە وئەو لەدوای موسا و عیساوە ئەنێردرێت ، کەوتمە گەڕان بەدوای ئەوەدا کە ئاخۆ محمد (ﷺ) بەڕاستی ناوی لە ئینجیلدا هاتووە چوونکە من ناوەکەیم لەعەهدی کۆن و نوێدا بەرچاو نەکەوتبوو .

ئیتر دەستم کرد بەگرنگی دانی زۆر بەئیسلام لەو لایەنەوە کەبانگەشە بۆ یەکتاپەرستی ئەکات، هەروەك شێخ صلاح راشد بۆی ڕوونکردمەوە، ئەو شتەش کە زۆر سەرسامی کردم و نەمئەتوانی بەرەنگاری ببمەوە بریتی بوو لە ڕوونکردنەوەکانی لەبارەی پێغەبەرایەتی محمد (ﷺ) لە ڕێگای کتێبی پیرۆزی مەسیحیەکانەوە پێش ئەوەی کەدەستکاری بکرێت و وە لەو سەرچاوە ئینجیلیە باوەڕ پێکراوانەش کە هەبوون ، بۆئەمەش شێخ صلاح راشد ئاماژەی بۆچەندین نمونە و بەڵگە ئەکرد لە ئینجیلدا .

بەڕاستی لەڕێگای شەرحەکانیەوە بۆم ڕوون بۆوە کە ڕاستی پەیامبەرێتی محمد (ﷺ) هاتووە لە ئینجیلدا پێش دەستکاری کردنی و، نەم ئەتوانی کە نکوڵی لەوە بکەم .

لێرەوە سەرەتای ڕازیبوونم بەئیسلام دەستپێکرد، بەرەبەرە دڵمی داگیرکرد و پڕی کردەوە و بەرەبەرە خۆشەویستیم بۆی زیادی

کرد، گەیشتمە ئەو ڕاستیەی کە کەس ناتوانێت بەرگەی لێپرسینەوەی خوایی بگرێت و، پێویستە هەموو مرۆڤەکان لە خوای گەرە بترسن، خوای گەورەی هەموو جیهان و ڕێکخەری هۆکارەکان و خاوەنی زەوی و ئاسمانەکان .

ڕێگام بۆکرایەوە بەرەو ئیسلام بەئیرادەی خوای گەورە و بڕیارم دا کە لەگەڵ مێردی خوشکەکەم بچم لە لیژنەی ناسینی ئیسلام دا ئیسلامبوونی خۆم ڕابگەیەنم و، شایەتی بدەم بەتاك و تەنیایی خوای گەورە و بەوەی کە عیسا نێردراو و بەندەی خوایە ومحمدیش (ﷺ) نێردراو و کۆتایی پێغەمبەرانە و پەیامبەری ڕەحمەتە بۆ هەموو جیهان .

ئیسلامبوونی خۆم ڕاگەیاند لە پانزەی مانگی ڕەمەزانی پیرۆزدا لەئەوپەڕی ترسمەوە لە سزای خوایی و لێپرسینەوەی و هەروەها لە ئەوپەڕی باوەڕبوونمەوە بە تاك و تەنیایی خوای گەورە، ئیدی پەیوەندیم لەگەڵ برا نۆ موسڵمانەکانمدا زۆر پتەوبوو.

ئیسلام گەورەمان عیسای لەجێگایەکی زۆر شیاودا داناوە کەبریتی‌یە لە نێردراووبەندەوپەیامبەری‌خوایی‌هەروەك پێغەمبەرمان محمد (ﷺ) وە جیاوازی لەنێوانیاندائەوەیە کە محمد (ﷺ) کۆتا پێغەمبەرە و ئەمەش لە قورئان و لە ئینجیلیشدا هاتووە و هەردووکیشیان بانگەشە بۆیەکتاپەرستی دەکەن و، پێغەمبەرمان محمد (ﷺ) خوای گەورە ناردوویەتی بۆ سەرجەم مرۆڤایەتی تاڕۆژی دوایی ..

سوپاس بۆخوا، ئێستا بەسەر مسوڵمان بوونمدا چەندین ساڵ تێپەڕیوە کە لەوماوەیەدا ئیسلامم ناسی و لەو ئاینە تێگەیشتم بەچاکی و، ئیمانم پتەوتر بوو پاش خوێندنی (التوحيد فى الاسلام) و کەئەمە باس لەچۆنیەتی ئیمان و تاك وتەنهایی خوای گەورە ئەکات .

هەروەها فێری ئەوە بووم کەچۆن مسوڵمان ئەوەی لەسەرێتی لەبەندایەتی جێبەجێی بکات، ئیسلام ئەوەی چاکە حەڵاڵی کردووە و ئەوەشی کەخراپە حەرامی کردووە ، جاپێویستە لەسەر مسوڵمان کەچاودێری خوای خۆی بکات لەهەموو کاتێکدا.

بەڕاستی هیدایەتی من قەدەری خوای گەورە بوو کە هەرکەسی بوێت هیدایەتی ئەدات و ڕێنمونی ئەکات بۆڕێگای ڕاست، وەهەرئەو بوو لە فلیپینەوە هۆکارەکانی بۆ ڕێکخستم تا بچم بۆ کوەیت .

بەڕاستی چاکەی خوشکەکەم و مێردەکەی لەبیرناکەم دوای خوای گەورەو، هەروەها ئەو بەرنامە بانگخوازیەی کەلەسەر ڕووناك کردنەوەی عەقڵی بەندەکانی خوای گەورە کاری ئەکرد و منی لەئاینێکەوە دەرهێنا بۆلای ئاینێکی تر کە تیایدا ڕەزامەندی خوای گەورە بەدەست ئەهێنی .

لیژنەی ناسینی ئیسلام کە ماوەیەکی درێژ هەوڵیان لەگەڵمدا بۆ فێربوونی ئیسلام و ئەمانەش دەرگای هیدایەت و نوور بوون لەدڵمدا ، لەم جێگایەدا پیاوانێك هەبوون کە خۆیان تەواو تەرخان کردبوو بۆ خزمەتی ئاینی خوا، داواکارم لەخوای گەورە کە پاداشتی ئەوان و

هەموو ئەوانەش بداتەوە کە ئەم شوێنەیان دامەزراندووە بۆ بانگەوازکردن بۆ دینی خوا .

لەدوای ئیسلام بوونمەوە لەم لیژنەیەدا فێری ئیسلام بووم و بەشداری سەرجەم دەورە و وانەکانم کرد تیایدا و چەندین بڕوانامەم تیادا وەرگرت لەوانە : لە سەرەتادا دەرچووم بە جێگری بانگەوازکار بۆ جالیەی فلیپینی و ئێستاش وەك بانگخوازێك لە لقی لیژنەی ناسینی ئیسلام لە ئەحمەدی کار ئەکەم، وەسوپاس بۆخوای گەورە زۆر کەس لەسەردەستی مندا موسوڵمان بوون ئەمەش بەڕاستی فەزڵی خوای گەورەیە کە بەهەرکەسێکی بیەوێت ئەیدات و خوای گەورەش خاوەنی فەزڵی گەورەیە .

هەروەها بەشداریم لە زۆرێك لە گفتوگۆکانی نێوان مەسیحی و ئیسلامدا کردووە و چەند جارێکیش سەردانی ماڵی خوام کردووە بۆ حەج کردن و عەمرەکردن ..

قەدەری خوای گەورە وابوو کەمن لە سروودبێژی لە کۆڕاڵی کەنیسەوە ببم بە بانگخوازێك بۆئاینی ئیسلام .. بەڵێ ئەمە هیدایەتی خوای خاوەن فەزڵ و مالك الملك و ڕەحمان و ڕەحیمە الحمد لله الذي هدانا لهذا وماكنا لنهتدي لولا ان هدانا الله .

٩ _ مسوڵمان بوونی ((ڕەفیق چانین)) سەرۆکی بیعسەی عێراق سەر بە ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان بۆ کۆچ ...

ڕەفیق چانین لەبارەی مسوڵمانبوونیەوە دەڵێت : هەرگیز نەئەچووە عەقڵمەوە کە خوای هەموو ئەم بوونەوەرە ماندووبووبێ‌و هەموو شتێکی بۆ کوڕەکەی بەجێ هێشتبێت و نەتوانێ بەندەکانی

خۆی یەکلایی بکاتەوە و کوڕەکەی بکات بەقوربانی تاله گوناهی هەموو بەشەریەت خۆش بێت !!. بۆیە لێرەوە ڕووم کردە کتێبخانەی مەرکەزی سویسرا و بەدوای ڕاستیدا دەگەڕام، کەوتمە هەڵاوێر کردنی لاپەڕەی چەندین کتێب لەبارەی ئاینە جیاوازەکانەوە تاخوای گەورە ڕێنمونی کردم و قورئانێکی وەرگێردراوی سەرزمانی ئەڵمانیم چاوپێکەوت، بەڕاستی بیرکردنەوەی لۆژیکی پاڵ ئەنێت بە بیریاران و ڕۆشنبیرانی ڕۆژئاواوە بۆ ئیسلام ئەگەر ئارەزوو بکەن، چونکە تەعالیمەکانی ئیسلام لەگەڵ فیترەت و زانستدا یەکدەگرنەوە و ئەمەش ئەو دەستەبژێرانە(النخبه) ڕائەکێشێت لەبەرئەوەی بیر ئەکەنەوە و تێڕامان ئەکەن ، خۆ ئەگەر هات و ئەمانە بەجدی بگەڕێن بەدوای ڕاستیدا بێگومان ڕووئەکەنە ئیسلام ..پاشان ئەم کەسایەتی‌یە دەڵێت : ئیسلام تەنها لەسەر بنەمای ئاشتی و لێبووردەیی بنیات نەنراوە بەڵکو بانگەشەش بۆ دامەزراندنی داد پەروەری ئەکات لەنێوان تاکەکانی کۆمەڵگاکاندا و هەروەها دژایەتی ستەم و دووڕوویی دەکات .

ئەمەش چاوپێکەوتنی گۆڤاری المجتمع ە لەگەڵ ناوبراودا:

*ئەگەر بمانەوێت باڵوێز رەفیق چانین بەخوێنەران بناسێنین ئەڵێین چی ؟

لە سویسرا لەدایك بووم و تەمەنم پانزەساڵان بوو کەمسوڵمان بووم و پاش مسوڵمان بوونەکەشم ڕووم کردە پاکستان و پاشان بۆ چەند دەوڵەتێکی ترچووم و، بۆ هەرشوێنێك چووبێتم هێندەی پێمکرابێت پشتگیری و یارمەتیم پێشکەشی موسوڵمانان کردووە،

ئەوەش کەمەبەستم بووە ئەوە بووە کەمسوڵمانان هەمووکات هەوڵ بدەن لەخزمەتی یەکتردا بن بەتایبەتی لەکاتی قەیران و نەهامەتیەکاندا، بەنیسبەت بواری خوێندنیشمەوە من توانیومە کە پلەی ماجستێر لەبواری ئیدارەی کاردا بەدەست بهێنم، بەتایبەتی لەبواری ئیدارەی پارەو بانقدا .

وەلەبەر ئەوەی ئیسلام إنشاء الله هەمووکات لەدڵمدایە ، نامەی ماستەرەکەمم تەرخان کرد بۆ ((بانکەکان و بەرهەمهێنان بە ڕەزامەندی یاساکانی ئیسلام)) وەهەتا زیاتر شارەزابم لەم بوارەدا بڕوانامەی دبلۆمم لە بواری بانکەکان و دڵنیایی ئیسلامیدا بەدەست هێناو،لەو بڕوایەدام ئەم بابەتە زۆر گرنگە ئەگەر هات و پێشکەشمان کرد بەخەڵکانی ترو بۆمان ڕوونکردنەوە ئەو کات باش تێئەگەن کەئیسلام چەندەئاینێکی گەورەیە .

کاتێك سەیری سیستەمە ئابووری یە جیهانیەکان ئەکەین دەبینین ئەم سیستەمانە یەك بەیەکیان ناکامڵن و چەندین کێشەو تێکەڵکردنی زۆریان تیادایە ، ئەمە لە کاتێکدایە کە سیستەمی ئیسلامی سیستەمێکی ئابووری مرۆیی تێرو تەسەلە کە شوێنکەوتوانی فێری پێشەنگی و ڕەوشتی بەرز ئەکات و جەخت لەسەر بەرژەوەندی هەمووان ئەکاتەوە .

ئێستاش من وەك سەرۆکینێردراوانی سەر بە ڕێکخراوی نێو دەوڵەتی بۆ کۆچ و پەنابەران کاردەکەم .

*هۆکارەکانی مسوڵمان بوونت چی یە ؟.

ئەوەی هانی منی دا بۆ ناسینی ئیسلام و پاشان مسوڵمان بوون، بیرکردنەوەی لۆجیکیانە بوو .

من دایك و باوکم مەسیحیەکی مولتەزیمی پرۆتستانت بوون و هەر لەتەمەنی زۆر منداڵیمەوە هەوڵی ئەوەیاندا کەفێری ئاینی مەسیحیم بکەن و بەڵام کاتێك تەمەنم گەیشتە موراهقی کەوتمە بیرکردنەوە لەوانەی کەلە بارەی مەسیحیەتەوە دەمخوێندو بۆم دەرکەوت کە زۆر لەوانەی کەخوێندوومە ئەکرێت بیانخەینە چوارچێوەی شتی نالۆجیکی ونا ڕاستەوە .

بۆنمونە ، بنەڕەت و ناوەرۆکی ئاینی مەسیحی ئەوەیە کە مرۆڤەکان خۆیان لەبنەڕەتدا بەخراپی لەدایك دەبن!! بەڵام خوای گەورە بەڕەحمەتی فراوانی خۆی قوربانی بەکوڕە تاقانەکەی‌داوە تائەم خەڵکە لەهەڵەو تاوانەکانیان ڕزگاریان بێت !!؟؛ جارێکیان لە ڕاهیبێکم پرسی بۆچی پێویست بوو خوای گەورە کوڕەکەی بکابە قوربانی ؟ ئاخۆ خوای گەورە توانای بەسەر هەمو شتێکدا نیە و ناتوانێ کەبەبێ تاوان دروستمان بکات و بەواتایەکی تر لێشمان خۆش بێت ، وەڵامی ئەم ڕاهیبە زۆر وروژاندمی، وتی کەئەو لە ماوەی دیراسەکردنی زانستی لاهوتدا چەندین شەو ماوەتەوە و بەقوڵی کاری لەو بوارەدا کردووە بەڵام نەیتوانیوە بگاتە ئەنجام و وەڵام!! .

نمونەیەکی تر : جارێکیان کەباش لەبیرم نایەت تەمەنم چەند بوو دە ساڵان بووم یان دوانزە، مامۆستایەکمان وتی کە لە کۆندا خوای باوك هەبوە کە ئەو شتەکانی هەموو بەدەست بووە

لەبوونەوەردا بەلأم لەپاشدا کوڕەکەی هاتووە کە ئیدی دەستی گرتووە بەسەر کارەکاندا . لەوکاتەدا دەستم هەڵبڕی ئیزنی ئەوەم خواست قسەبکەم، پرسیارم کرد، باشە چی لەپیاوە گەورەکەهات ؟ ئایا لە بەڕێوەبردن و حوکم کردنی جیهان ماندوو بوو ؟؟بێگومان وەلأمی ئەم پرسیارە نەدرایەوەوهەڕەشەم لێکرا کەدەبێت بەڕێزەوە قسەبکەم.

بەم جۆرە دیراسەکردنم بۆ مەسیحیەت نەیتوانی کە دڵم جۆش بدات و ڕازیم بکات، هەرچۆن بوو نەمئەتوانی تەصەوری ئەوە بکەم کەخوایەك بەگەورەیی خۆی ماندووببێت و سەرجەم کاروبارەکانی بۆ کوڕەکەی بەجێبهێڵێت . وەئەم خوایە نەتوانێت لەهەمووان خۆش ببێت ئەگەر بیەوێت و قوربانی بەکوڕەکەی بدات لەوپێناوەدا ، لێرەوە ئیدی ڕووم لەکتێبخانەی ناوەندی سویسرا نا بۆ گەڕان بەدوای ڕاستیدا، کەوتمە هەڵدانەوە و تاوتویٚ کردنی چەندین کتێب لەبارەی ئاینەکانەوە تا خوای گەورە ڕێنمونی کردم بۆ لای کتێبێکی قورئانی تەرجەمەکراو بۆ سەرزمانی ئەڵمانی .

بەم جۆرە ڕێگام بۆ هاتنە ناو ئیسلامەوە خێراو ئاسان بوو، کاتێك کەسورەتی الفاتحەم خوێندەوە، دڵسۆزیەکم لەدڵمدا بینی وکاتێك کە ﴿بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين﴾م دووبارە ئەکردەوە هەستم کرد کە ئەمە ئەوەیە بەدوایدا ئەگەڕێم ئەمە ئەو خوایەیە کە لەبەندەکانی لە مرۆۆ خۆش دەبێت بەبیٚ ئەوەی کە قوربانی بەکوڕەکەی بدات، ﴿الرحمن الرحيم، مالك يوم

الذين﴾ بۆم دەرکەوت کەئەمە ئەو خوایەیە کە هەموو کەونی درووست کردووە و دەسەڵاتیشی بەسەریدا هەیە تا ڕۆژی لێپرسینەوە، ﴿إياك نعبدُ وإياك نستعين﴾ لێرەوە بۆم دەرکەوت کەپێویست ناکات پشت ببەسترێت بەچیرۆکی خێزان و کوڕ و باوك، ﴿اهدنــا الصِّراط المستقيم﴾ بەڵێ .... کێ هەیە کەهیدایەتمان بدات جگە لە بەدیهێنەرمان ؟ ، ﴿صراط الذين أنعمت عليهمْ غير المغضوب عليهمْ ولا الضالين﴾، پاش خوێندنەوەم بۆ ئەم وشە بەرزو جوانانەی ئەم سورەتە بەڕاستی گۆڕام بەرەو ئیسلام وئارەزووم پەیدا کرد بۆ زیاتر شارەزابوون لەم ئاین و شەریعەت و بەهاو ئەخلاقە..

* خێزانەکەت چۆن هەواڵی ئیسلام بوونی تۆیان وەرگرت بەتایبەتی تۆ کەئەو کات هێشتا منداڵ بوویت ؟

دیارە هەڵوێستی باوکم زۆر تەقلیدیانە بوو، پاش ئەوەی کەقورئانەکەی خوێندەوە سوتاندنی، دایکیشم ڕێگر بوو چونکە دڵنیا بوو لەوەی کەئەگەر ئەو قورئانە لەناو بچێت من نوسخەیەکی تر پەیدا ئەکەم و ئەیکڕمەوەو ئەمەشی بەپارە بەفیڕۆدان دائەنا .

من لەباوکم پرسی باشە هیچ هەڵەو خراپەیەکت لەناو قورئاندا بینی ئاوا ئەیسوتێنی؟ وتی نەخێر!! من هیچ شتێکی هەڵەم نەبینیوە تیایدا بەڵام من وەك مەسیحی باوەڕم بەوە هەیە کە پەیوەندی بوون بەخواوە ناکرێت ببێت مەگەر تەنها لەڕێگای مەسیحی کوڕی مەریەمەوە، لەپاشدا باوکم بۆچوونی گۆڕدرا کاتێك

یەکێك لەقەشەکان وتبوی ئەکرێت مسوڵمانان لەدوایدا بخرێنە پلەیەکی نزمی بەهەشتەوە .

*خێزانی باڵوێز ڕەفیق چانین لەسێبەری ئیسلامدا چۆن دەژین؟

من ئافرەتێکی مسوڵمانم خواست و ماڵەکەم بە تەواوەتی ڕەنگی ئیسلامەتی گرت..(المجتمع ژ ١٦٨٢ لە ٢٤/١٢/٢٠٠٥)

١٠_ چوو بۆئەوەی خۆی ئینتحار بکات بوو بە بانگخواز ؟!؟

لە شاری (سانفرانسیسکو) کە یەکێکە لە شارە بەناوبانگەکانی ئەمریکا، ڕووداوێك بەسەر قوتابی (جیف)دا هات، ئەم قوتابیە لە یەکێك لە هەرە زانکۆ بەناوبانگەکانی ئەو وڵاتە دەیخوێند، ڕۆژێکیان لە لایەن سەرۆکی زانکۆکەیەوە دەعوەت نامەیەکی بۆ هات تا لەئاهەنگێکدا ئامادەبێت بەمەبەستی پیرۆزبایی کردن لێی، بۆ بەدەست هێنانی پلەی ماجستێر بەپلەی نایاب و شەرەفی یەکەم و هەروەها بەهۆی ئەوەی کە بچووکترین قوتابیە لە ئەمریکا کە ئەو پلەیەی لەو بواری پسپۆڕیەدا بەدەست هێنابێت، ئەمەش لەڕاستیدا بۆ خۆی شتێکی بەدەستهاتووی زۆر گەورەبوو بۆ ئەو زانکۆیە وە پێویستیش بوو کە(جیف) یش شانازی پێوەبکات چونکە ئەوە دەستکەوتێکی مێژوویی بوو بۆی .

پاش تەواوبوونی ئەم چاوپێکەوتنەی لەگەڵ سەرۆکی زانکۆ، لە دەم و چاوی جیف دا بەتەواوەتی تێبینی ناڕەحەتی و خەم دەکرا لەجیاتی ئەوەی وەك خەڵکانی تر کاتێك کەئەم جۆرە

هەوالآنە دەبیستن زۆر دڵخۆش ئەبن و تەنانەت جۆرێك لە خۆشیش دەردەبڕن .

سەرۆكی زانكۆكە بەمە سەرسام بوو بەلآم پرسیاری لێنەكرد بۆچی وایە .

ئەوەبوو لە ڕۆژی دیاری كراودا ئاهەنگی دەرچوونەكە گێڕدرا و (جیف)یش بە جلی تایبەتی و بە ڕۆبی دەرچوونەوە ئامادە بوو،خرایە شوێنی ئامادەكراو بۆی و چەندین جار گوێی لە ناوی خۆی بوو لە دەنگۆكانەوە لەگەڵ چەندین پیاهەڵدان و باسكردنی ئەو بڕوانامەیەی بەدەستی هێناوە، پاشان لەناو چەپڵە لێدان و هاواركردن و دەستخۆشی بنەماڵەكەی و هاوڕێیانی و ئامادەبووانێكی زۆردا سەركەوتە سەر مەنەصەی سەرەكی بۆ وەرگرتنی بڕوانامەكەی و ، لە كاتی وەرگرتنی بڕوانامەكەیدا (جیف) دەستی كرد بەگریانێكی زۆر بۆیە سەرۆكی زانكۆبە سەرسوڕمانەوە پێی وت تۆ لەبەر زۆری خۆشیت لە بەدەستهێنانی ئەم بڕوانامەیەدا دەگریت ؟؟

(جیف) وەلآمی دایەوە : نەخێر من لەبەر زۆری دڵ تەنگیمە دەگریم، سەرۆكی زانكۆ زۆر سەری سوڕما و پرسی بۆچی كوڕم؟ تۆ پێویستە لەمڕۆدا زۆر دڵخۆش بیت .

جیف وتی : من وا گومانم ئەبرد كە لە بەدەستهێنانی ئەم سەركەوتنەدا دڵخۆش دەبم بەلآم من هەست ئەكەم شتێكم نەكردووە بۆ خۆشگوزەرانی نەفسی خۆم، وە من هەست بەدڵتەنگی

و ناڕەحەتیەکی زۆر ئەکەم کە نە بڕوانامە و نە پلەی زانستی و نەئاهەنگ دڵخۆشم ناکات .

پاشان جیف بڕوانامەکەی هەڵگرت و زۆر بەخێرایی لەو شوێنە کشایەوە بەبێ ئەوەی چاوەڕێ بکات تائاهەنگەکە کۆتایی بێت و پیرۆزبایی لێبکرێت لەلایەن هاوڕێیان و نزیکانی یەوە .

(جیف) گەڕایەوە بۆماڵەوە و بڕوانامەکەی ئەمدیو و ئەودیوی دەکرد،پاشان کەوتە قسەکردن لەگەڵ بڕوانامەکەیدا و پێی وت من چیت لێبکەم ؟

تۆ پێگەو کارێکی دیارو ڕازاوەت بەمن بەخشیوە لە ناو زانکۆدا و بوومەتە دەنگوباسی هۆکارەکانی ڕاگەیاندن بەلاّم تۆ خۆشگوزەرانیت بەنەفسم نەبەخشیوە، من ئەمەوێت لەناخمدا خۆشحاڵ بم، لە دنیادا هەموو شتێك هەر بڕوانامە و پلەو پایەو ناوبانگ و پارە نیە، بەڵکو شتێکی تریش هەیە ئەویش ئەوەیە کە دەبێت ئێمە دڵخۆش بین .

هیچ یەکێك نە لەئافرەت و نە لەخواردنەوە و نە لە ڕابواردن نەیانتوانی کە دڵی (جیف) خۆش بکەن و بە پێچەوانەوە ڕۆژ دوای ڕۆژ زیاتر دڵی تەنگ ئەبوو بۆیە بڕیاری دا کە سنورێك بۆ ئەمە دابنێت و ئینتحار بکات، بۆ ئەمەش ڕێگایەکی دۆزیەوە کە لەسەر جسری (گولدن گیت) یانی جسری دەرگای ئاڵتونی کە یەکێکە لە بەناوبانگترین جسرەکانی ئەمریکا و وەك لایەنێکی شارستانی ئەو ولاّتەش سەیری دەکرێت و یەکێکە لە گرنگترین لایەنەکانی پێشکەوتنی تەکنەلۆجی و زانستی ئەمریکا ؛ خۆی

فڕێبداتە خوارەوە، بۆئەم مەبەستە (جیف) بەرەو دەرگای ئاڵتونی کەوتەڕێ ، لەوێدا چەند گەنجێکی خواناس هەبوون کە لە نزیك ئەو شوێنەوە لەبەر کەم دەرامەتی لە ژوورێکی بنی کەنیسەیەکدا دەژیان و بەمەستی خوێندن لە ئەمریکا بوون وخۆیان بۆخوا یەکلایی کردبۆوەو خەریکی بانگخوازی و خواناسی بوون ، لەوکاتەدا کە (جیف) چوو بۆ ئینتحار کردن ئەمانە لەنزیکی ئەو ناوچەیە بەمەبەستی بانگکردنی خەڵکی بۆلای ئیسلام بەجل وبەرگی ئیسلامیەوە دەسوڕانەوە و لەبەر زۆری سەجدە بردنیشیان بۆخوای گەورە ناوچەوانیان ئەگەشایەوە، کاتێك (جیف) ئەمانەی بینی زۆر پێیان سەرسام بوو لەژیانیدا خەڵکانی وای نەبینیبوو نە بەو جلوبەرگانەوەو نە بەوجۆرە جازبیەتەش کە ڕایان ئەکێشا بەلای خۆیاندا ، بۆیە لێیان نزیك بۆوە و لێی پرسین : ئێوە کێن وبۆچی ئەم جۆرە جل و بەرگەتان لەبەرکردووە؟

یەکێکیان وەڵامی دایەوە و وتی:

ئێمە مسوڵمانین وخوای گەورە پێغەمبەرمان محمد (ﷺ)ی ناردووە بۆلامان تا خەڵکی لە تاریکییەوە بەرەو ڕووناکی بەرێت و هەتا خۆشگوزەرانیو دڵخۆشی بۆ مرۆڤایەتی بێنێت لەدنیاو لە دواڕۆژدا ....

کاتێك گوێی لەوشەی (خۆشگوزەرانی) بوو هاواری کرد تا خۆشگوزەرانیان بۆبێنێت ..!! من بەدوای خۆشگوزەرانیدا دەگەڕێم ئایا لەلای ئێوە دەستم ئەکەوێت؟ وەڵامیان دایەوە کە ئیسلام ئاینی خۆشی و خۆشگوزەرانی یە ، ئاینێکە هەمووی خێرە دوامان بکەوە

بەڵکو خوای گەورە هیدایەتت بدات بۆ سەردینەکەی و چێژی خۆشگوزەرانی بکەیت، ئەویش وتی لەگەڵتاندا دێم وناشزانم ئەو خۆشگوزەرانیەی کەباسی دەکەن خۆشگوزەرانی ڕاستەقینەیە یان نا . من پێش ئەوەی ئێوە ببینم بۆ ئەوە هاتبووم تا ئینتحار بکەم و لەسەر ئەو جسرەوە خۆم فڕێبدەمە خوارەوە، چونکە من خۆش گوزەرانیم نە لە پارەو نە لە ڕابواردن و نە لە بڕوانامەدا نەبینی کە بەدەستم هێناوە .

پێیان وت : وەرە لەگەڵماندا ئاینەکەمانت فێر ئەکەین بەڵکو خوای گەورە ئیمان بخاتە دڵتەوە و هەست بە خۆشی بکەیت خوای گەورەش توانای بەسەر هەموو شتێکدا هەیە ....

(جیف) لەگەڵ ئەو مسوڵمانانەدا چوو بۆ ژوورەکەیان و لەوێ ئیسلامیان بۆ باسکرد، قەناعەتی کردو وتی بەڕاستی ئەمە ئاینێکی باشە، ناڕۆم هەتا نەیەمە ناو ئاینەکەتانەوە، هەر لەوێدامسوڵمانبوونیخۆی ئاشکرا کرد .

جیف بینی کەخۆشگوزەرانی لەئیسلامدایە . لەخۆشەویستی خواو پێغەمبەرەکەیدایە ، پاشان زیاتر دڵخۆش بوو بەوەی کە بوو بە بانگخوازێك لە ئەمریکادا بۆ ئاینی خواوناوی خۆی گۆڕی بۆ (جەعفەر)و هەروەك لە سیرەی پێغەمبەری خواشەوە بینیومانە کە پێغەمبەر (ﷺ) بەڵێنی بە جەعفەری کوڕی ئەبوتاڵیبی مامی دا کە بەدوو باڵ لەبەهەشتدا دەسوڕێتەوە، ئاواش ئەتوانین بڵێین کە جەعفەری ئەمریکی لەپاش مسوڵمانبوونی دووباڵی هەبوو لەخۆشی و خۆشگوزەرانی بەوەی کەبووبەمسوڵمان و، سەرجەم

ماڵ وسامان و ژیانی خۆی وەقف کرد لە پێناوبلاوبوونەوەی ئەم ئاینەدا لە ئەمریکا .

١١_ خەدیجەی فەڕەنسی : ئیسلام هەموو شتێکی پێبەخشیم

ئەم ئافرەتە یەکێکە لەو ژنانەی کە بە مسوڵمانبوونیان زۆر دڵخۆشن و شانازیەکی گەورەش بە مسوڵمانبوونەکەیەوە ئەکات سەرباری ئەو کێشانەی کە تووشی بووە، سوورە لەسەر باوەڕداریەکەی و ناوی خۆشی لە (کاترین موروا)وە گۆڕیوە بۆ (خەدیجە عبدالله) بۆ زیاتر ئاشکراکردنی مسوڵمانبوونەکەی و لەپێناو خزمەتی ئیسلامیشدا توانیویەتی کۆمەڵەیەك لەفەڕەنسا بەناوی (ئافرەتانی مسوڵمانی فەڕەنسا)وە دابمەزرێنێت .

*پێمان خۆشە لێت بپرسین چۆن بوویت بە مسوڵمان؟ ئەمەوێت لەسەرەتادا بڵێم : ئەو هەستەی کەمن ئەمڕۆ هەمە زۆر جیاوازترە لەوەی کە لەپێشتردا هەمبووە ، من ئەمڕۆ مرۆڤێکی ترم، هەست بە خۆشگوزەرانی ڕاستەقینە دەکەم لە پەیوەندیمدا لەگەڵ خۆم و لەگەڵ دەوروبەردا، ئیسلام بەنیسبەت ئێمەوە وەك فەڕەنسی ئاینێکی نامۆنیە و گەیشتنیشم بەئیسلام بە ڕێکەوت نەبووە چونکە ئێمە بە حوکمی ژیانی زانکۆ و هەندێك بابەتی تر بەردەوام لەگەڵ پەناهەندەی مەغریبی و مسوڵمانانندا هەڵسوکەوت ئەکەین ، بۆ خۆشم چەندجارێك سەردانی ولاٌتانی وەك مەغریب و تونس و جەزائیر و لیبیام کردبوو ئەوەی لەم کۆمەڵگا مسوڵمانانەدا زۆر سەرنجی ڕائەکێشام بریتی بوو لەو خۆجیاکردنەوە جوانەی کەلەم کۆمەڵگایانەدا هەبوو ، سەرباری ئەوەی کەزۆر سادە بوون هەوڵی

خۆبەگەورە پیشاندانیان ئەداو شتێکیان هەبوو کەشانازی پێوەبکەن و گەورەیان بکات کە ئیسلام بوو، سەرسام بووم بەو یەقینە جوانەی کەلەچاوی ئەو مرۆڤە سادانەوە ئەبینرا، ئەمەش بابەتێکی یەکجارگەورەبووبۆمن...

پاشان وا ڕێکەوت کە داوەتنامەیەکم بۆهات لە مەغریبەوە تالەوێ وانە بڵێمەوە ، بۆیە سەفەرم کرد بۆ مەغریب و لەوێ ڕێم لە کەسێکی مەغریبی کەوت کە لە دوایدا بوو بەهاوسەرم ئەم کەسایەتییە زۆر شتی بۆ ڕوونکردمەوە و زۆر شتیشی بۆ ڕاستکردمەوە،لێرەوە بووم بە مسوڵمان بەلاّم ئەم بڕیارەم نە بەپەلە بوو وە نە لێشی پەشیمانم بگرەزۆر شانازی پێوە ئەکەم، بڕیارێك بوو کە پاش قوڵبوونەوەیەکی یەکجار زۆرو بەو پەڕی باوەڕبەخۆبوونەوە هاتە کایەوە، لەبەر ئەوەی من لە ئیسلامدا ئەو ژیانەم دۆزییەوە کە پێویستم پێی بوو، ڕێز و بەرزی و خۆشەویستی خەڵکیم بینیەوە، بۆیە لەگەڵیاندا ئاوێتە بووم و هەرگیز لێیان جیانامەوە .

هەروەها لە ئیسلامدا من ڕێزی میوانداری و خۆشەویستی چاکەو دوورکەوتنەوە لە درۆ و دووزمانیم دۆزیەوە ، لەئیسلامدا پیرۆزی دایك و باوکم بینی، ئەمانە سەرجەم وێنەی ئیسلامن کە منیان لە لەناوچوون پاراست ، من مسوڵمانم وزۆریش دڵخۆشم بە ئیسلامەکەم، بۆیە لێرەوە ئیدی بیرم کردەوە کە ئافرەتانی تری فەڕەنسیش لەو لەناوچوونە ڕزگار بکەم بۆئەمەش کۆمەڵەی (ئافرەتانی مسوڵمانی فەڕەنسا)م دامەزراند، کەوا بۆ پێنج ساڵ

ئەچێت سەرۆکایەتی ئەکەم، نایشارمەوە کە لە سەرەتادا تووشی چەند گیروگرفتێك بووم ، هەموو بە (شێت)یان لەقەڵەم ئەدام کاتێك کەمسوڵمان بووم، بەتایبەتی کەسوکارم و هاوڕێیانم و تەنانەت قسەشیان لێ دابڕیم لەسەرەتادا، بەڵام لەدوایدا وردە وردە ڕاهاتن و ئێستا هەرچۆن بێت باوەڕیان بەوە هێناوە کەمن ڕێگایەکی ڕاستم هەڵبژاردووە .

*لەم ساڵانەی دوایدا چەند ئاڵوگۆڕێکی سیاسی بەسەر فەڕەنسادا هات بەتایبەتی کاتێك گەیشتە ئەوەی کە ڕێگەی باڵاپۆشی نەدرێت لە خوێندنگاو دام و دەزگا ڕەسمیەکانی وڵاتدا..

*ئێوە وەك کۆمەڵەی ئافرەتانیمسوڵمانی فەڕەنسا چۆن ڕووبەڕووی ئەم یاسایەبوونەوە ؟

من بڕوام وایە ترسناکترین نەمانی ئازادی لە فەڕەنسادا دەرچوونی ئەم بڕیارەبوو کە ڕێگا نادات ئافرەتان بەئارەزووی خۆیان سەریان داپۆشن، ئەمە کۆتێکی ڕاستەقینەیە بۆ کەسەکانی ئەو دەوڵەتەی کە لە دەستورەکەیدا زیاتر لە سەد مادە باسی ئازادی تاکە کەسیو ڕێزی ئازادی بەرامبەر ئەکات .

ئەوەی جێگای داخە ئەوەیە ئەمە تەنها بڕیارێك نەبوو بەڵکو ئەمە موئامەرەیەکە لە بوونی فیعلی مسوڵمانان ئەکرێت لەفەڕەنسادا .

ئەوەی جێگای سەرسوڕمانە حکومەتی فەڕەنسا ئیجرائات لەسەر بوونی لوبی جوولەکەی ناکات لە فەڕەنسا کە لە کۆتایدا نەك بۆ فەڕەنسا بگرە بۆ سەرجەم باشووری ئەوروپاش مەترسیان دیار

و ئاشكرایە، بەجۆرێ كەئەمانە بەجۆرێكی زۆر نابەجێ دژی ئەوانەن كە داوای لێبووردەیی و ڕاستی ئەكەن لە ژیانی فەڕەنسادا ئەمەش لە دواجاردا بۆخۆی وەك ئینقلابێكی سیاسی وایە لە فەڕەنسادا و ئەوەشی كە سوودی لێدەبینێت تەنها جوولەكەو ئەوانەیە كە بەرژەوەندیان لەگەڵ جوولەكەدا هەیە لەفەڕەنسا و دوایش دەبێتە پەنگخواردنی ئازادی و ئازادییەكان پێشێل ئەكرێن .

*خوشكە خەدیجە تۆ مامۆستایەكی زانكۆیت ، بەڵام لەبەر ئەوەی كە بالآپۆشی بەزۆرە ملێ لەزانكۆ دەركرایت و، ئەمەش ڕۆژانە چەندەها ئافرەتی مسوڵمانی فەڕەنسی تووشی ئەبێت ،تۆ لەم بارودۆخە نالەبارەدا چۆن ئەژیت ؟

بەڵێ من لەبەر بالآپۆشیم لە زانكۆ دەركرام ، لەسەرەتادا سەرۆكی زانكۆكەم زانكۆی (برفانس) داوای لێكردم كە ئەگەر واز لەبالآ پۆشی بهێنم ئەوە پارەم بۆ زیاد ئەكرێت و چەند بەڵێنێكی لەم بارەیەوە پێدام بەڵام ئاشكرایە كە بالآپۆشی بەنیسبەتی منەوە تەنها كردارێك نیە هەروەك هەندێك دەڵێن داپۆشینی سەربێت بەڵكو بریتیە لە هزر و بیر، بالآپۆشی تەنها بریتی نیە لە جلوبەرگێك بەڵكو بریتیە لە باوەڕ و یەقینێك كە بۆیەكەم جار لە ڕێگایەوە هەستم كرد بەوەی كەمن بوونم هەیەو مرۆڤم، لەبەر ئەوە هیچ كەسێك و هیچ شتێك نیە بتوانێ لەسەری مساوەمەم لەگەڵدا بكات !!

من سوپاس بۆخوا لەڕێگای ڕێکخراوەکەمەوە توانیومە ئێستا ئەو بۆشاییە تاڕادەیەکی باش پڕبکەمەوە و ئێستا لە ڕێکخراوەکەمدا چەندین ئافرەتی مسوڵمانی پسپۆڕی بوارە جیاجیاکانی کۆمەڵناسی تیایەو توانیومانە لەڕێگایەوە چارەسەری کێشەی چەندین ئافرەتی مسوڵمان بکەین و، چەندین ئافرەتی نامسوڵمانیش کەفەڕەنسین ڕامانکێشاون بۆناو ڕێکخراوەکەمان و هەندێکی زۆر لەوانە لەدوایدا بۆخۆیان بوون بەمسوڵمان و سوپاس بۆخوا لەگەڵمان ماونەتەوە، ئەمەش ئێمە بەئەرکی سەرشانی خۆمانی دەزانین چ وەك مسوڵمان چ وەك فەڕەنسیش و ، توانیومانە زۆرێك لەو ئافرەتانە لەلای خۆمان کۆبکەینەوە کەتوشی ستەم بوون لەناو دامودەزگاکانی فەڕەنسادا و. توانیومانە ئەوە بکەین بە پرەنسیپ کە مسوڵمانانیش بەتایبەتی ئافرەتی مسوڵمان مافی خۆیەتی کە لە کۆمەڵگادا بە پێی یاسا ڕۆڵی خۆی ببینێت .

ئەمەویت لەکۆتایدا ئەوە بڵێم من کاتێك شایەتمانم هێنا لەبەردەم ئیمامی مزگەوتدا لە پاریس بەڕاستی هەستم کرد کەتازە لەدایك بووم و، هەستم بە خۆشیەك کرد کەنازانم چۆن باسی بکەم ، هەستم کرد گرێکانی ناخم دەکرێنەوە، بۆیەکەم جار لەژیانمدا هەستم کرد گەیشتوومەتە ئەو ئاواتەی کەچەندین ساڵە بەدوایدا دەگەڕێم .

لەوڕۆژەوە من زۆر گۆڕاوم و زۆر لێبووردەم لەگەڵ خەڵکانی تردا، بووم بە کەسێکی ئارامگر و لە خۆبردوو، ئێستا کاتەکانم لە شتی زیادەو بێماناد بەسەر نابەم ، ئێستا من ئامانجێکم هەیە

ئەویش ماڵەکەم و منداڵەکانم و مێردەکەمە کە بۆ خۆم کردوومن بە بەهەشتێکی بچووك و تیا ئەژیم لەم دنیایەدا کەئەمەش تەنها بەهۆی ئیسلامەوە بوو.

من جاران زۆر دوودڵ و خەمبار بووم نەم ئەزانی چی بکەم ، هەموو کات لەخۆم ئەپرسی چارەسەر چی یە؟ ئێستاش من ئەو پرسیارە ناکەم چونکە ڕێگای ڕاستم دۆزیوەتەوە و خوای گەورە ڕێنمونی کردووم .

ئێستا کە خەڵکانێك ئەبینم بەدوای دنیادا ڕائەکەن و پێوەی خەریکن زۆر بەزەیم پیایاندا دێتەوە چونکە ئەزانم ئەوانە ئێستا لە ڕۆچوونێکی تەواوی نەفسی و ویژدانیان .

هیوائەخوازم کەیارمەتیان بدەم بۆئەوەی باوەڕبهێنن بەوەی من باوەڕم پێهێناوە و هەمووکات پێیان ئەڵێم : سەیری من بکەن ئیسلام نەك هیچی لێنەسەندم بەڵکو هەموو شتێکی پێبەخشیم. سوپاس بۆخوای گەورەش بۆ ئەو هەموو بەخششە . سەرچاوە:
http://www.almoslim.net/fiqh_waqi٢/show_conv_main.cfm?id=٩١

١٢- موسوڵمان بوونی ئافرەتێکی ئوسترالی :

سەلما ئافرەتێکی ئوسترالییەو، ساڵانی سەرەتایی لە قوتابخانەی کەنیسەدا بردۆتەسەر و، لەوێوە گەشەی کردووە وکاروانی ژیانی لە پشت دیوارەکانی کەنیسەوە دەست پێکردووە ، گوێی بۆ ئاوازی دەنگی زەنگەکەی و سروودی نزاو پاڕانەوەی

دەگرت .. بەڵام زۆری نەخایاند کە بانگی سروشت بەناخیا بڵاو بووەوە ..

لەم چەند دێرەی خوارەوەدا سەلما گەشتەکەی خۆیمان بۆ دەگێڕێتەوە کە چۆن لەتەنگەبەری ژیانەوە بەرەو فراوانی ئیسلام ، ڕۆیشتووە و دەڵێت :

بیرو باوەری مۆرمەن :

من لە خێزانێکی ئوسترالی لە دایك بووم کە سەر بە تایەفەی ((مۆرمەن) ن ئەو تایەفەیەش هەندێ بیر و باوەڕی تایبەت بە خۆیان و جیاواز لە مەسیحییەکانی تر هەیە ، ئەم تاقمە پێیان وایە کە هەموو خەڵکی منداڵی خوان و مەسیحیش کوڕە گەورەی خوایە و، وەحی بەردەوامە و بەتیاچونی مەسیح کۆتایی نەهاتووە وناو بەناو پێغەمبەر وپەیامێك لەم سەرو زەوییەدا پەیدا دەبێ ، پێغەمبەری ئێستایان لە ئەمریکادایە ..

پاش دەرچوونم لە کەنیسە بووم بە مامۆستا و دەرسم دەوتەوە . من لە ئاینەکەمدا بە تەواوی ڕۆچووبووم ، ئەوەبوو لەناو کەنیسە دەرسم دەوتەوە و لە دەرەوە یشیا خەڵکیم بۆ بانگ دەکرد .

ئافرەتانی کەنیسە :

لەگەڵ ئەو پابەندی وتیژییەی خۆمدا ، کەلە بڵاوکردنەوەی ئاینەکەمدا زۆر جیددی بووم ، کۆمەڵێ پرسیارم هەبوو کە خەویان لێ زڕاندبووم، هەرچی لەبارەیانەوە پرسیارم دەکرد وەڵامێکم نەدەبیست قەناعەتیان پێ بکەم، من پرسیارم دەکرد: بۆ دەبێ خوا

پێویستی به واسیتەیەك هەبێ كەنوێنەرایەتی بكات؟ بەوە قەناعەتم نەدەكرد كە لەوەلاما دەیان وت: خوا پێویستی به یەكێك هەیە كەلێمان ببورێ... من هەستم دەكرد كە مەسیح لە بارەی ڕوحانیەوە لەمن بەرزتر و بەهێزترە و پێغەمبەریشە، بەلام نەم دەتوانی قەناعەت بەوە بكەم كە ئەو پێویستە هەڵبواسرێ تامن رزگارم ببێ، من هەستم وابوو كە دەبێ بەكردەوەی خۆم رزگارم ببێ..

ئاسۆی زانیاری :

لەبارەی زانست و زانیاری خۆیەوە سەلما دەڵێ: فەلسەفە و ئەدەبم لە زانكۆدا تەواو كرد وسوور بووم لەسەر خوێندنەوەی بیری ماركسیو هیندۆسی و بوزایی، من زۆر بایەخم بە تەناسوخوی ئەرواح و بزوتنەوەی مافی ئافرەتان دەدا و، سۆزم بۆیان هەبوو، چونكە پێم وابوو كە ڕۆژئاوا مافێك به ئافرەت نادات و،بگرە لە ناوماڵی خۆشیا لەنێوان خزم وبراكانیا پارێزەری نییە ، وەك لاشەیەكی بێ كەسایەتی وبێ ژیری سەیر دەكرێ .. ئافرەت لە راگەیاندنەكانا بەكاردێنرێ بۆ فرۆشتنی كەلوپەلی بازرگانی .. بەلام بۆم دەركەوت ئەو بزوتنەوانەش شتێكیان بۆ مرۆڤایەتی بەدی نەهێنا، چونكە هەموو هەوڵێكیان بۆ ئەوەبوو دەسەلات لەدەست پیاو دەربێنن و بیدەن بە ئافرەت .

سوورەتی مەریم هەژاندمی :

سەیر ئەوەیە هۆی موسڵمان بوونم دەگەڕێتەوە بۆ ئەو کارەی لەکەنیسەدا دەمکرد وەك سەردانکردنی خەڵکیی و بانگکردنیان بۆ مەسیحیەت..

قەدەر وابوو سەردانی خێزانێکی لوبنانی موسوڵمانمان کرد بۆ ئەوەی بۆ ئاینەکەی خۆمان ((مۆرمەن)) باگیان بکەین، بەڵام ئەوان بانگیان کردم تا گوێ لەسوورەتی مەریم بگرم، منیش رۆیشتم و گوێم لە نەوارە عەرەبییەکەی گرت، سەیری خۆمم کرد دەگریم وهەستەکانم دەهەژێنێ، پاشان وەرگێڕاوی ئینگلیزی یەکەیان بۆ خوێندمەوە، هەموو ئەو پرسیارانەی کەمن لە منداڵیمەوە بە شوێنیانا عەوداڵ بووم وەڵامەکەیانم لەو سوورەتەدا بە تەواوی دەستکەوت .. ئالەویادا هەستم کرد کە هەموو ژیانی ڕابوردووم ڕاست و دروست نەبووە ، پاش گەڕانەوەمان ولە کۆبوونەوەی هەفتانەی کەنیسەدا ئاگادارم کردنەوە کەمن بریارم داوە واز لە کەنیسە بێنم .. چونکە ڕێیەکی ترم بۆ خۆم دیوەتەوە وسوپاسیشم کردن ، چونکە کارکردنم لەگەڵ ئەواندا بووە هۆی ئەوە من ڕێی بەرەو خوا ببینمەوە ..

پاش ئەوە دەستم بەخوێندنەوە کرد تا زیاتر لە ئیسلام شارەزا ببم، هەرچی زیاتر لەبارەیەوە ئەم خوێندەوە زیاتر پێوەی دەستگیر دەبووم ومتمانەم بۆ دروست دەبوو کە ئەم ئاینە حەقە ، نیشانەکانی پرسیار لە زەینما بەتەواوی نەما ، هەمەلایەنی و گشتگیری ئیسلام لەبەشی زۆری ئەو شتانە دووری خستمەوە کە

جاران خولیایان بووم، سەیرم دەکرد ئیسلام هەموو گۆشەیەکی ژیان دەگرێتەوە، لەگەڵ ئەوەدا رووگەکانی تر تەنیا لایەنێك یاچەند لایەنێکیان بایەخ پێداوە وبەشێکی زۆریان وێڵ کردووە . ئەو هەستەم بۆ دروستبوو کە ئیسلام ئاینێکی گشتگیرە، و لە هەموو لایەنێکی ژیانەوە بەختەوەری بۆ مرۆڤ بەدی دێنێ، ئەوەشم بۆ دەرکەوت کە بزوتنەوەکانی مافی ئافرەت لە رۆژئاوادا بۆیە دروست بووە چونکە ئافرەت مافێکی نەبووە، و رۆژئاوا هیچ مافێکی نەداوەتێ .. بەڵام ئیسلام هەموو مافێکی بەتەواوی داوەتێ بێ ئەوەی داوای بکات، ئەو بزوتنەوانە هەموو مەبەستێکیان دەرهێنانی دەسەڵاتە لەدەست پیاو و بە خشینیەتی بە ئافرەت، بەڵام ئیسلام بەختەوەری هەردوولای دەوێ ..

ئەو وێنەیەی بۆ یەکیەتی مرۆڤایەتی خەوم پێوە دەبینی، بە بێ جیاوازی رەنگ یا رەگەز ، یازمان ، سۆزو بەزەیی لە نێوانیاندا، لە ئیسلاما دەستم کەوت ، لە دنیادا هیچ بانگەوازێك نییە توانیبێتی بەو شێوەیە مرۆڤایەتی کۆبکاتەوە کەئیسلام کۆی کردوونەوە، بەڵام بە داخەوە موسوڵمانان خراپەیەکی گەورەیان بەرامبەر ئاینەکەیان کردووە، چونکە شوێن هەواو هەوەسیان کەوتوون نەك ئاینەکەیان، ئەوەی خۆیان بیانەوێ لە ئیسلامی وەردەگرن و لە رۆژئاواش ..

ناموسڵمانانیش لەو وێنەوە سەیری ئیسلام دەکەن کە موسوڵمانان پیشانی دەدەن، ئەویش وێنەیەکی زۆر ناشیرین و دوور لە ئیسلامە، رۆژئاوا دەزانێ کە ژیانیان چەند نەخۆشە ،

بەلاّم لە ئیسلام دەترسن وهێرش دەکەنەسەری و وێنەیەکی پرشنگدار بۆ رۆژئاوا دەکێشن ..

موسوڵمانبوونی خۆم ئاشکراکرد :

موسوڵمانبوونی خۆم لە ماڵبۆرن ئاشکراکرد، لەویٚ هەندیٚ لەو خوشکانەم ناسی کە تازە خوا هیدایەتی دابوون، لەگەڵ ئەوانا دەستم بەچالاکی بانگەواز کردو، بۆم دەرکەوت کە ئیسلام گەورەترین ئاینێکە لەناو ئوسترالییەکانا بلاّودەبێتەوە، بەلاّم ئێمە بەرپرسیاریەتێکی گەورەمان لەئەستۆدایەو، دەبیٚ منداڵەکانمان لەسەر ئیسلام پەروەردە بکەین و، تێیان بگەیەنین کە ژیانی رۆژئاوا نەخۆشە، بەلاّم کەرەسەکانی میدیا وەك وێنەیەکی پرشنگدار پیشانی دەدا، دەبیٚ منداڵەکانمان ڕابێنین لەسەر ئەوە بیر لە هەموو شتێك بکەنەوە و بەرەلاّیان نەکەین تا هەرشتێکیان بینی بیٚ بیرلێکردنەوە وەری بگرن. هەروەها پێویستە لە دەروونیاندا شانازیکردن بە ئیسلامەوە بچێنین و فێریان بکەین کە ئیسلام چی پێشکەش بە شارستانیەتی رۆژئاوا کردووە، و بگەڕێینەوە بۆ ڕەوشت و بەها بالاّکانی ئیسلام،(لە سایتی (ئیخوان ئۆن لاین)وەرگیراوە

دواوته

پاش ئەم گەشتە ئیمانیە با لەخۆمان بپرسین : بیانیەك کە موسڵمان دەبێت یەکسەر دەکەوێتە بانگەوازکردن ، کە ئەوەش دەبێتە مایەی فێربوونیان و سەرفرازی دنیاو ئاخیرەت ..چەند نموونەیەکمان باسکردوئەمەش دوونموونەی تر :

١- لاوێك لە لەندەن کراسێکی لەبەرکردووە کە لە پشتەکەی نووسراوە (ئەگەر دەتەوێت لە بارەی ئیسلامەوە بزانیت ئەم کەسە ڕابگرە) ..بەم هۆکارە سەیرە ئەم لاوە توانی زیاتر لە سێسەد کەس موسڵمان بکات، ڕۆژێك بە پەلە دەچێت بۆ بنکەی ئیسلامی لەندەن و داوای نامیلکەو بابەتی ئیسلامی دەکات تا بیدات بەوانەی کە موسڵمان بوون، بەڕاستی هۆکاری بانگەوازکردن بێ ئەندازن نازانم تاکەی ناجوڵێین ؟؟؟!

٢- شێخ ئەحمەد دیدات نەك هەر مژدەدەرانی گاور بەڵکو تەنانەت پاپاشی بۆڕدا، ئەولەم ساڵانەی دوایدا مردو دکتۆری جەڕاح زاکر نایکی قوتابی ئاڵاکەی هەڵگرت و بەهەمان شێوەی ئەو گاورو جوولەکەی بەزاندووە، کە تەمەنی سی و نۆ ساڵەو شەش سەد وتاری داوە لە سێ ساڵدا لە ئەمریکاو کەنەداوبەریتانیاو خوارووی ئەفریقیاوسعودیەو ئیمارات ومالیزیاو فلیپین و سەنغافورەو ئوسترالیاو ..هتد ..

مەگەر خوا بۆ خۆی بزانێت چەند کەس لەسەر دەستیا موسڵمانبوون .. ڕۆژێك بڕیار بوو مونازەرەیەك لەگەڵ قەشەیەکدا

بكات ، كەچی مونازەرەكە نەكرا دەزانن بۆ ؟؟ لەبەرئەوەی قەشەكە موسڵمان بوو!!مەوقیعەكەشی (www.irf.net) ە ..

باشه با بیر بكەینەوە ئەگەر لە قیامەتدا لە پاڵ ئەم كەسانەدا حەشركراین حاڵمان چی دەبێت؟؟ ئەوانە بە سەدان و بەهەزاران كەسیان هێناوە بەرەو ئیسلام و ئێمەومانانیش تا بینەقاقامان غەرقی هەڵەو كەموكورتیەو خۆشمان نازانین خەریكی چین!! تا ئێستا بۆ خواو بۆ بانگەوازەكەی یەكلایی نەبووینەتەوە !!

نەك هەرئەوەندە بەڵكوبانگ دەكرێین بۆ موحازەرەیەك بەلامانەوە زەحمەتە بچین ، لەكاتێكدا ئەوە مەجلیسی زیكرەو مەلائیكەتان بەدوایا دەگەڕێن لەسەر زەویداو ،ئەوانەی ئامادەی بن لای خوا ناویان دەبرێت و خوا لێیان خۆش دەبێت ..

ئەو مەجلیسە دەرگایەكە بۆ بەهەشت و، ئەوەندە گەورەیە ئەگەر كەسێك بەبێ ئەوەی لەوان بێت وبە هەركارێك بێت لەوێ ئامادەبێت خوا لەویش خۆش دەبێت ..ئەمەش تەنها كارە لە ئیسلامدا كە ئەگەر نیەتیشت نەبێت بۆی هەر بۆت حساب دەكرێت !!!

دەبا لە كۆڕی خواناسان و بانگخوازاندا ئامادەبین بەڵكو بەر ڕەحمەتی خوا بكەوین ..

ئازیزانم بەو هیوایەی سوودتان وەرگرتبێت تا بەشی پێنجەم بە خواتان دەسپێرم ..هەرشادوبانگخوازی بۆ خوا سوڵحاوبن ..

پێڕست

ز.	بابەت	ژمارەی لاپەڕە
١.	پێشەکی	٣
٢.	فیتنەو تاقیکردنەوە	٥
٣.	سەرە نزێ بوون و کەوتنە خوارەوە	٦
٤.	چەند جۆرێکی فیتنە	٧
٥.	ترسناکترین چەك	١٠
٦.	ڕاگەیاندن چەکی سەردەمە	١١
٧.	جوولەکەکانی کەنەدا	١٥
٨.	لەموعجیزەکانی قورئان و فەرموودە	١٧
٩.	گەورەترین کرداری حساب کردن	٢١
١٠.	موسوڵمانبوونی بەردەوام	٣٠
١١.	ئاسۆی زانیاری	٧٤
١٢.	سوورەتی مەریم هەژاندمی	٧٥
١٣.	دواوتە	٧٨
١٤.	پێڕست	٨٠

تێبینی ..تکایە لە بەرگی دووەمدا لاپەڕ ٥٥ هەواڵێکی تیایە لەسەر پرۆفیسۆر سور ولیام براون سەرچاوەی هەواڵەکە دڵنیانین لێی لە چاپەکانی داهاتودا لای دەبەین ..

وێنەی گەردوون کە بەگەڵە ئەستێرە چنراوە

باڵوێز رەفیق چانین

بانگخوازی فلپینی محمد سوماوی

بانگخوازی بەرازیلی انطوان الاشقر

بانگخوازی هیندی د.ذاکر نایك

فانیلەی بانگخوازێکی لاوی بەریتانی
کە سەدان کەسی موسوڵمانکرد

(وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
وَلَـٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ)

هەموو شتێك لەم بونەوەرەدا جۆرێك
هەست و جۆرێك تەسبیحاتی خۆی
هەیە هەرچەند ئێمەش تێی نەگەین..

پرۆفیسۆری یابانی مۆسارۆ ئۆماتۆ پاش دە ساڵ لێکۆڵینەوە سەلماندی کە ئاویش هەستی هەیە و پەڕاوێکی نووسی بە ناوی (نامەکان لە ئاودوە) ئەمەش چەند وێنەیەکی کریستاڵەکانی بەفرە لە کاتێکدا کە مۆسیقایەکی خۆش یان قسەی خۆش بۆ ئاوێك بکرێت پاشان بیبەستێت . هەروەها کریستاڵی ئەو بەفرانەش کە ئاوەکەیان مۆسیقای رەق و ناخۆش یان قسەی ناخۆش دەبیستن دیارە کەوەك نەخۆش وان کزو شێواون...

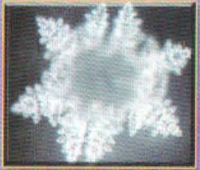

وێنەی کریستاڵی ئاوی بەلووعەی شاری تۆکیۆ کە کلۆری تێکراوە پاش بەستنی شێواوە و رەنگی مردووی گرتوە .

ژمارە سپاردنی 845 ی ساڵی 2006 پێدراوە